June

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-3337

РІК LXXVI. Ч. 102. ДЖЕРЗІ СІТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 3-го ЧЕРВНЯ 1969 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, JUNE 3, 1969 No. 102. VOL. LXXVI.

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС РЕКОМЕНДУВАТИМЕ КОНВЕНЦІЇ СТВОРЕННЯ ПІВМІЛЬЙОНОВОЇ КУЛЬТУРНОЇ ФУНДАЦІЇ ТА ІНСТИТУТУ АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА. РІЧНІ НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ ЗАКІНЧЕНО РЕЗОЛЮЦІЯМИ Й УХВАЛАМИ ДЛЯ ДОБРА ОРГАНІЗАЦІЇ І ГРОМАДИ ТА ДОТАЦІЄЮ $13,050.00 НА НАРОДНІ ЦІЛІ; В ШАМОКІНІ ВІДБУЛИСЯ ЗВОРУШЛИВІ СВЯТКУВАННЯ В ПОШАНУ ПІОНЕРАМ З НАГОДИ 75-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

УХВАЛИ ДЛЯ ДОБРА ОРГАНІЗАЦІЇ І ГРОМАДИ ВИПОВНИЛИ ДВА ОСТАННІ ДНІ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

Союзівка, Кергонксон, — Два останні дні річних нарад Головного Уряду Українського Народного Союзу, що відбулися на цій оселі в тижні від понеділка 26-го травня до п'ятниці 30-го травня, були всеціло виповнені дебатами й ухвалами для добра Українського Народного Союзу та українських громад в Америці і Канаді. Між винесеними ухвалами є одна, якою Головний Уряд рекомендує найближчій конвенції УНС, що має відбутися в Клівленді в травні 1970-го року, „створення постійної Фундації УНС із закладовим капіталом не меншим, як $500,000.00, прибутки з інвестицій якого були б всеціло використані для підтримки і заохоти української наукової і культурної творчости". В цій самій ухвалі Головний Уряд доручає Головному Екзекутивному Комітетові приготовити і предложити Конвенції докладний плян такої Фундації. Іншою ухвалою Головний Уряд УНСоюзу „мавши на увазі ту величезну прислугу, яку вчинила для української і вселюдської правди і справи видана старанням і коштом УНСоюзу дво-томова Англомовна Енциклопедія Українознавства, рекомендує найближчій Конвенції створити при Видавництві УНСоюзу окремий Інститут Англомовної Енциклопедії Українознавства" та у співпраці з нашими науковими установами продовжувати працю для видання дальших томів.

У четвертому дні нарад

Четвертий день річних нарад Головного Уряду УНС, як наради в попередніх днях, відкрив гол. предсідник Иосип Лисогір, передавши їх дальший провід заступникові гол. предсідника Володимирові Сохановi. Першою справою на порядку нарад був звіт Стипендійної Комісії, що його склав заступник голови тієї Комісії гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох. Він поінформував, що ця Комісія під головуванням представника Наукового Товариства ім. Шевченка професора д-ра Василя Стецюка та з участю проф. Сергія Крашеннінікова з Української Вільної Академії Наук у ЗСА, репрезентантки СУСТА Квітки Семанишин та репрезентантів УНСоюзу Марії Душник, Вол. Сохана, д-р Я. Падоха, дир. П. Пуцила, Богдана Зорича, мгра Івана Гевриха і ред. А. Драгана відбула свої наради в неділю, 25-го травня та схвалила три головні стипендії і рекомендацію на три дальші стипендії. Звіт цієї Комісії, що був після дискусії схвалений, буде проголошений окремо.

Після звітувань поодиноких комісій, почесний член Головного Уряду УНС Роман Слободян поінформував про стан Фонду д-ра Луки Мишуги, що згідно з волею Покійного, затвердженою судовими властями, є під його зарядом та на кошт якого тепер запляноване публікація книжки про життя і творчість д-ра Луки Мишуги із вибором його промов з різних нагод.

Черговою справою на порядку того дня нарад був бюджет УНСоюзу на цей рік, що його представив і з'ясував головний касир дир. Петро Пуцило. Після дискусії, бюджет прийнято з деякими доповненнями.

Рекомендації головних екзекутивних урядовців

Головну частину цього дня нарад виповнили рекомендації для добра організації і громади, що їх пропонували головні екзекутивні урядовці: заступник гол. предсідника Степан Куропась, заступниця гол. предсідника Марія Душник, заступник гол. предсідника і директор канцелярії УНС в Канаді Богдан Зорич, заступник гол. предсідника і керівник рекордового департаменту Володимир Сохан та гол. секретар д-р Ярослав Падох. Резолюції Екзекутиви в загальних справах, включно з рекомендаціями щодо Фундації УНС та Інституту Англомовної Енциклопедії Українознавства прочитав ред. А. Драган. Дебати над цими рекомендаціями і резолюціями, як і в дальшому рекомендацій і резолюцій членів Головної Контрольної Комісії та Головної Ради виповнили пополудневу і вечірню сесії річних нарад Головного Уряду того дня, яку закінче-

(Закінчення на стор. 3-ій)

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС, ЗАПРОПОНОВАНІ ЧЛЕНАМИ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

Нижче подаємо цілий ряд рекомендацій, що їх запропонували Головному Урядові УНС під час цьогорічних нарад члени Головного Екзекутивного Комітету. Подаємо їх порядком інформації в тимчасовому оформленні. Їх повний і точний та зобов'язуючий текст буде поданий до загального відома в офіційному проголошенні Протоколу Річних Нарад Головного Уряду УНС.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА ИОСИПА ЛИСОГОРА

- Апробувати предложені пляни побудови нового будинку Головної Канцелярії на 15 або більше поверхів в Джерзі Сіті, потверджуючи попередні ухвали в справі цієї побудови із затрудненням архітектів, призначенням фондів на побудову, чи теж затягненням на неї гіпотечної позички;
- Приготовити плян для модерного устаткування нової Головної Канцелярії;
- Виготовити нові пляни для набуття нових машин і влаштування для друкарні „Свободи";
- Уповажнити Екзекутиву поробити старання для введення в життя групового забезпечення здоров'я на випадок недуги для членства УНСоюзу;
- Зреформувати і змодернізувати пенсійний плян на базі найновіших існуючих плянів;
- Ввести в Організаційному Відділі наступні поліпшення: (а) обмежити число Відділів, які мають бути під постійним і систематичним наглядом обласних організаторів та цим самим збільшити їх догляд і покращання допомоги для них; (б) призначити головному секретареві більшість його часу праці на діяльність в терені для постійного контакту з урядовцями відділів та кращого його познайомлення з умовами терену; (в) відтяжити головного секретаря від всіх інших обов'язків, за винятком зберігання протоколів нарад із засідань та підписування урядових документів УНСоюзу, щоб таким чином дати йому можність присвятити якнайбільше часу для організаційної праці із концентрацією на особисті контакти шляхом поїздок в терен.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА СТЕПАНА КУРОПАСЯ

- Поробити консолідаційні кроки через віце-президента УККА на Конгресі УККА в дусі СКВУ, щоб не було дискримінації;
- Подбати про поширення матеріялів про становище українців в СССР, в тому в першу чергу закупити потрібну кількість до 1,000 примірників книжки Вячеслава Чорновола „Лихо з розуму" і до 500 примірників книжки Коляски про шкільництво на Україні, щоб подарувати ці книжки публічним та університетським бібліотекам для поширення правди про Україну;
- Виготовити остаточні пляни для проведення в життя рішень попередньої Конвенції в різних справах, в тому в першу чергу рішення про набуття „Союзівки" в Чикаго і в Торонті;
- Виготовити до наступної Конвенції конкретні пляни для введення в життя прямої збірки вкладок від членів з Головної Канцелярії та встановлення окружних канцелярій з огляду на брак відділових секретарів.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТУПНИЦІ ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА МАРІЇ ДУШНИК

- Долучити до навчальних матеріялів курсів на Союзівці також Ювілейний Альманах УНСоюзу з нагоди його 75-ліття, як доповнення до навчання історії українців Америки і Канади;
- Рекомендувати Головному Урядові взяти участь

(Закінчення на стор. 3-ій)

СВЯТО ЧОТИРЬОХ ПОКОЛІНЬ: ДВОДЕННІ СВЯТКУВАННЯ 75-РІЧЧЯ УНСОЮЗУ СЕРЕД ГІР І ШАХТ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ

Пропам'ятна таблиця на пам'ятнику Українським Піонерам у Шамокіні — за проєктом мистця Якова Гніздовського

Голос губернатора Реймонда П. Шейфера

Ще заки до далекого від великих центрів містечка Шамокіну котились рановранці 31 травня року Божого 1969 сотні авт та автобусів, у тому і з сусідньої Канади, — по блакитному небі великого стейту Пенсильвенія радіохвилі несли слова проклямації губернатора стейту Реймонда П. Шейфера: „Український Народний Союз, створений 75 років тому, має у цьому стейті 117 Відділів, понад 17 000 членів. Його остаточним завданням є свобода для відважного народу України й інших народів у світі, які ще перебувають під ярмом тиранії". Перший Відділ УНСоюзу-Ювілята був створений у самому серці шахтарського району Пенсильвенії — у містечку Шамокіні, де діє й тепер, через 75 років. Губернатор не даремно проголосив день 1-го червня ц. р. „Днем Українського Народного Союзу" у стейті Пенсильвенія.

Авта котяться крутими, гористими шляхами, і чим ближче до Шамокіну, тим щільніше їх обступають не лише природні гори, з чорним золотом у надрах — кам'яним вугіллям а й ще вищі чорні гори з переробленої породи й землі, насипані тисячами рук наших піонерів — шахтарів із України. У містечках, замаяних зеленню, над крамницями, фірмами зустрічаємо чимало українських, польських, словацьких та ін. назв, що видко з прізвищ: це нащадки перших поселенців-шахтарів, яким важка праця дідів і батьків та наука проклали шляхи до кращого життя. Непривітні, неприродні чорні гори шахтових пород, до речі, тепер стараються залісньовати березами та ялинкоподібними кущами, щоб стримувати обвали і прикрасити сумний краєвид. Цікаво, що одним із головних працівників у цій ділянці, відповідальним за залісення штучних чорних гір є інженер Фещенко Чопівський. Працю українських рук тут видко на кожному кроці.

Церква українських піонерів

Містечко Шамокін лежить у чималій долині. Воно невисоке, чепурне, чисте, з виявом слов'янської любови до землі й природи — воно у квітах і в зелені. Над Шамокіном похмуро височить, немов братська домовина, темна гора, насипана руками і машинами із решток пород, здобутих з-під землі. Це найвища штучна гора у стейті Пенсильвенія, а може й у всьому світі, терикон, якого тільки через помилку не названо власним іменем на географічних мапах. Один Господь знає, про що ота гора могла б розповісти. Нам же тільки відомо, що саме тут, після виснажливої праці у штольнях, каліцтв, смертей під землею, початкового безправ'я і самотности, — саме тут 75 років тому обізвались на заклик „Свободи" українські селяни, які волею долі ставали шахтарями: тут, у Шамокіні постав Український Народний Союз із допомогою о. Григорія Грушки, щоб не вмерла Україна, щоб жила рідна мова, пісня, культура, щоб не покривались вугільним порохом серця земляків, а щоб вони єднались, вчились, розвивались, ставали повноправними громадянами цієї великої країни. Саме тут силою селянських м'язів викидано нагору брили чорного золота - антрациту, тут розпочиналась промислова кузня, яка викувала велику, і могутню, вільну країну Америку, а в провінції — тут кувались початки вільного, справедливого світу, з новим і праведним законом для всіх народів.

Та над тією похмурою безіменною штучною горою, хоч яка вона висока, здіймається ще вище своїм духом, як не золотими хрестами, одна із найдавніших українських церков у ЗСА — українська католицька церква Преображення Господнього. Перша будова була тут ще в 1885 році. Отець-парох Юрій Дубицький знає тут кілька поколінь синів українського народу, їхню долю, їхні об'єднані змагання, їхні перемоги, радощі, жалі... З 1905 року стоїть при вулиці Шамокін ч. 301 українська церква - красуня, пристанище української людини та й багатьох інших людей слов'янського роду, а навіть ірляндців та інших, які люблять українське Богослуження. Церква, гарно розмальована, з різьбленими Царськими Воротами, на 14 вікнах - вітражах має написи українською мовою: „Дар Димитрія Карпяка", „Дар Алексея Маршон", „Дар парафіян"... Тут повісті і романи написані на стінах, на витертих лавках, і шкода, що письменники не беруться їх читати... Тут як трапляється українська людина вже четвертого покоління, а хор розпочинає Божественну Літургію могутнім „О, Мати Божа", і всі підхоплюють цей спів! Говорить отець - парох: „Ці гори колись були вкриті лісами, що нагадували наші Карпати. А під землею працювали ваші діди й батьки, важко здобуваючи гріш для родини, для церкви, для всього свого українського. Вони жили під Богом, і тут вони з Богом заснували Український Народний Союз, щоб не пропасти серед інших народів, щоб жити гідно. Ми тепер користуємось їхньою працею, але нам потрібно нового українського духу — духу тих тисяч безіменних героїв - піонерів! Потрібно духу ідеалізму і братерської співпраці, і Америці, і Україні. Сідоголовий отець-парох розповідає, що у Шамокіні, і в кожній українській як католицькій так і православній парафіях у цьому басейні твердого вугілля — найбільше парафіян жінок, вдів, бо їхні мужі віддали все, що могли... Отець не картав колишньої Америки, він лише розповідав, як сучасна могутня і вільна Америка підіймалась довершин, як багато праці поклали в її будову українці та інші поселенці.

Величньо звучить хор з іншого міста Пенсильвенійського стейту, з Лігайвели, де також були створені перші відділи УНСоюзу. Співають мужчини другого і третього поколінь, рідною мовою далекої України... Цю проповідь, молитву і спів напевно прийняв до своїх рук Господь, як найщиріший дар тих, які чесно йдуть, і в яких „нема зерна неправди за собою". З о. деканом Юрієм Дубицьким правив Службу Божу о. Василь Стебельський, а Панахиду за спокій душ померлих членів УНСоюзу — о. Василь Стебельський із Майнервілу, Па., о. Н. Данусяр, православний отець Ілярій Врублевський, о. Володимир Грагець із Палмертону, молоді вівтарні хлопці. У церкві заповненій 31 травня по-береги, були й 80-літні люди, і 8 місячні немовлята на руках...

Пам'ятник українським піонерам

О год. 4-й по полудні на площі біля церкви Преображення Господнього зібрались під пекучим сонцем від 400 до 500 осіб, місцевих і приїжджих, щоб вшанувати тих, які залишились вірними до кінця, і хоч відійшли з цього світу без почестей, та заслужили і дочекались вияву найбільшої до них пошани — пошани першим. Кінооператор хроніки з телевізійного каналу ч. 28, ВБРІ програму якої видко в більшій частині стейту (був великий репортаж у понеділок увечорі), Джек Шарест фільмує головного предсідника УНСоюзу Иосипа Лисогора, який розмовляє з членами Екзекутиви УНС, закінчуючи останні підготування до відкриття пам'ятника піонерам. Фільмує він і маестра Якова Гніздовського, який прибув сюди з родиною, адже прикритий синьожовтим покривалом пам'ятник на розі вулиць біля церкви — це його високомистецька праця. Кінокамера фіксує великий збір людей, у тому й американців, а на трибуні, крім головного предсідника УНС і членів Екзекутиви Союзу - Ювілята, духовні отці і голова місцевого Комітету В. Чернага, є багато гостей, між ними посадник міста, члени леґіслятури Пенсильвенії та інші. З другого боку вулиці фільмує окремі сцени автор документальних кінофільмів Ярослав Кулинич, якому технічно допомагає Микола Куличнич. Багато членів Екзекутиви УНС між народом, дехто дає короткі радіоінтерв'ю для місцевих станцій.

Церемонію в і д слонення пам'ятника першим будівничим УНСоюзу, який нараховує тепер 88 000 членів, розпочав його головний предсідник Иосип Лисогір короткою промовою — переглядом причин постання УНСоюзу та його діяльности. Промовець підкреслив, що саме тут, у Шамокіні, постав УНСоюз та подякував отцям і всім зібраним за увагу і працю для спільного добра. Українською мовою промовляв до зібраних заступник гол. предсідника, директор канадійської канцелярії УНСоюзу Богдан Зорич, привітавши зібраних від багатотисячного членства УНСоюзу в Канаді: „У Шамокіні, в цім бастіоні твердого вугілля, постав УНСоюз, що виріс у твердиню українського народу", — сказав промовець, підкреслюючи, що УНСоюз поєднує в собі покоління, творить суцільний ланцюг безнастанної праці, адже Союз створений з народу і для народу. „УНСоюз навчив нас мати свою ідентичність, бути корисними прибраній батьківщині і не забувати про Україну". Промовляв також В. Чернага, мейор міста Шамокіну Амос Міллер, який розпочав промову словами „Слава Ісусу Христу" і сказав, що це місто гордиться українцями та закликав плекати „віру в нашу країну, віру в Бога та надію на визволення тих, що поневолені".

Стрічку біля мідяної таблиці пам'ятника перетяв 79-річний громадянин Петро Дзвінчик із Шамокіну, найстаріший член 1-го Відділу УНС, в якому працює для добра громади вже понад півстоліття. Благословили хрестом і молитвами нововідкритий пам'ятник — мідну таблицю з двомовними написами на пошану піонерів УНСоюзу, духовні отці; вінок від наймолодшого, вже четвертого покоління, поклали дітки з Шамокіну: 8-річна Сузанна Бакович і 9-річний Даніель Клебан, обоє в українській народній ноші. Зворушливо співав Український Чоловічий Хор з Лігайвелі... У багатьох присутніх стояли на очах сльози — сльози вдячности тим, які все віддали, прокладаючи шлях для наступних поколінь, шлях до кращого життя, в ім'я вищих ідеалів.

По-мистецькому в и р и т а мідна таблиця, з емблемою УНСоюзу в центрі, у формі двох рук у потиску, з написами англійською і українською мовами, вмурована у брилу-п'єдестал, звертатиме відтепер очі й серця усіх, хто буде проходити біля прегарної української церкви, збудованої нашими попередниками. Вони мають тепер два пам'ятники: височенну

(Продовження на стор. 3-ій)

Рокефеллер скоротив свої відвідини в Болівії, відкликав поїздку до Венесуелі

Ля Паз, Болівія. — Губернатор Нелсон Рокефеллер, який з доручення президента Ніксона відбуває поїздку по країнах Латинської Америки, прибув після відвідин в Еквадорі до Болівії, але ж свої відвідини в цій південноамериканській республіці обмежив до мінімум. Замість запляновaних двадцять і дві години розмов і нарад з представниками болівійського уряду, Рокефеллер відбув тільки коротку зустріч на летовищі з президентом Люїсом Адольфо Сілес Салінас. Під час зустрічі летовище було оточене військом і поліцією для охорони перед демонстрантами, які започаткували бурхливі протести в усій країні проти відвідин Рокефеллера. Після 3-х годин розмови з президентом Болівії Рокефеллер від'їхав до Трінідаду — одинадцятої з черги країни в програмі його поїздок по Латинській Америці.

Прибувши до Трінідаду, Рокефеллер — після порозуміння з президентом Венесуелі д-ром Рафаелем Кальдера — відкликав свої відвідини у Венесуелі, щоб не доводити там до протестних демонстрацій, які могли б вилитися в криваві заворушення. Під час пресової конференції, проведеної в Порт оф Спейн у Трінідаді, Рокефеллер заявив, що демонстрації проти його відвідин є вислідом широкої акції, організованої місцевими і посторонніми підривними силами з метою не допустити до співпраці між працюючими людьми ЗСА і Латинської Аме-

Вибір президента Франції вирішиться 15 червня — Помпіду проводить

Париж. — В минулу неділю 1 червня відбулися у Франції вибори нового президента після того, як Ш. де Голль зрікся був, програвши плебісцит про зміну конституції 24 квітня ц. р., але ні один із 6-ох кандидатів не отримав абсолютної більшости всіх відданих голосів. Найбільше голосів з усіх, бо 9,858,824, або 44.-14%, дістав колишній прем'єр за де Голля, Жорж Помпіду. Другим був теперішній тимчасовий президент Алек Погер, що дістав 5.321.022 голоси, або 23.38%. Третім несподівано вийшов комуніст, Жак Дюкльо, що дістав 4.787.665 голосів, себто 21.43%. З трьох інших кандидатів тільки соціяліст Гастон Деффер дістав вище 5.66%, решта два не дістали 5.66%, решта два недістали навіть по 2% відданих голосів. Таким чином, згідно з французькою конституцією, тісніші вибори між Помпіду і Погером відбудуться 15-го червня ц. р. Якщо Погер не дістане всіх соціялістичних і комуністичних голосів, то президентом стане Жорж Помпіду. Можливо, що Помпіду виграє великою більшістю, якщо конгрес компартії, який має відбутися в цьому тижні, проголосить „невтральність" і поручить людям, що голосували на Дюкльо, взагалі не голосувати. Велике число голосів, які впали на комуністичну листу, пояснюють тим, що французька к о м у н істична партія заявилася проти совєтської окупації Чехо-Словаччини, попала через те в конфлікт з Москвою та натаврувала студентські авантури, ото ж є нібн „поміркованою". Деякі паризькі газети поручають Погерові зректися, щоб не розпорошувати антикомуністичних голосів.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65¢.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

З очима на 1972 рік

До американського способу життя — державного і приватного — належить плянування на далеку мету. Це стосується, між іншим, також плянування нових виборів зараз же після того, як відбулися останні. З очима на президентські вибори в 1972-му році сенатор Едвард Кеннеді провів спершу зручну закулісову гру, у висліді якої демократичні сенатори обрали його на заступника свого голови, „віпа", і після того зробив уже кілька виступів, обрахованих, очевидячки, на здобування популярности. Ось так, заявився він за негайне відкликання частини американських військ з В'єтнаму; виступив проти „непотрібної і безсенсовної" військової операції здобуття там гори Апбія, що коштувала життя 54-ом американським воякам; рекомендував пересунення сум, потрібних для програми космічних дослідів, на ближчі цілі „на американській землі". В усіх цих справах сенатор Едвард Кеннеді виступав виразно по лінії ліберального крила американського громадянства, яке підтримувало двох його старших братів — президента Джана і кандидата на президента, сенатора Роберта, що трагічно загинули

Аж ось виринула важка проблема університетських заворушень. Раніше ввесь ліберальний табір підтримував студентів-бунтівників. Зокрема, він підтримував муринів в ім'я расової справедливости. Але білі „Студенти за демократичне суспільство" (СДС), як і „войовничі" чорні перебрали мірку, і в громадянстві позначається гостра реакція, яка має вже наслідки у виборах в різних містах. Гостру реакцію громадянства скріпить звіт директора ЕфБіАй Едгара Гувера, який фактами й цифрами доказує, що вся та університетська „нова лівиця" — це комуністи, яким залежить не на поліпшенні відносин в університетах, а на знівеченні високошкільної системи ЗСА.

Отож відомий коментатор Джозеф Алсоп твердить, що сен. Едвард Кеннеді, свідомий того звороту в громадській думці, опинився в трудній ситуації, бо студенти, які підшиваються під фірму демократії, шкодять йому і допомагають зростові популярности президента Ніксона.

Москва та сама

Сенатор Генрі Джексон, демократ з стейту Вашинґтон, член Закордонної і Військової комісій Сенату та член Державної Комісії Атомової Енергії, один з найчастіше називаних кандидатів на державного секретаря в Уряді Ричарда Ніксона, виголосив ще в березні ц. р. промову на конгресі Асоціяції Загальних Контракторів, яку, проте, велика, здебільша ліберальна американська преса промовчала. Її подав у своєму числі за червень ц. р. „Рідерс Дайджест" під заголовком „Росія не змінила свого шляху". Автор, як пише він сам, хотів вилити „відро холодної води" на голови тих, які вірять у міти, зроджені з бажання знайти негайні розв'язки для існуючого неспокою у світі.

Найгіршим мітом, на думку сенатора Джексона, є переконання деяких американців, що 1) большевики готові жити в мирі з сусідами і стати добрими громадянами світової сім'ї народів, 2) що СССР, так би мовити, демократизується і 3) що ЗСА винні в збройних перегонах. Сен. Г. Джексон торощить фактами всі ці три міти. СССР не живуть у згоді з комуністичними Румунією та Югославією і провели збройну інвазію до Чехо - Словаччини. СССР є „найбільш опортуністичним, невідповідальним і грізним противником". СССР перший почав будувати далекосяжні ракети, перший і єдиний має могутні водневі ракетні головки. Москва припиняла свої загрозливі, авантурницькі дії на Кубі, в Берліні і Близькому Сході тільки тому, що ЗСА сильніші, — коли ж вона вважатиме себе сильнішою за Америку, то негайно шукатиме осягнення своїх цілей збройним шляхом. Хрущова скинули не за його авантурництво, а за невдачу його авантурницьких ходів. В СССР тепер іде радше поворот до сталінізму, а не відступ від нього, і самого Сталіна тепер „підмальовують". Не Америка, а СССР був і є найбільшою фабрикою зброї . . .

Виступ сенатора Джексона ще раз доказує, що в американській верхівці є впливові фахові люди, які здають собі справу з дійсности на Сході Европи, з справжнього обличчя Москви. На тлі таких промов ще жалюгіднішими виходять ті міти, що їх одні ширять свідомо, щоб підривати лад і безпеку Америки, а інші з жалюгідної наївности або й демагогічного миролюбства. За міт про те, що „большевики змінилися", також українці заплатили тисячами своїх людей, в тому числі багатьох навидатніших осіб.

ЧЕСЬКИЙ ЗНАВЕЦЬ ПРО СИТУАЦІЮ В СССР

Мюнхен. — Після 21 серпня минулого року, коли „братні армії" окупували Чехо - Словаччину, чехи й словаки почали глибше вивчати положення в російській мілітарній імперії, що зветься СССР. Один із чеських експертів прислав свою статтю до редакції німецького тижневика „Шпіґель", що виходить в Гамбурзі. Само собою, без імени автора.

На основі дослідів чехословацьких спеціялістів, що вивчають систему господарства в Совєтському Союзі, автор цієї статті стверджує, що державне господарство в СССР стоїть на порозі тяжкої кризи — в індустрії і в сільському господарстві. Без докорінної реформи цієї системи треба сподіватися погіршання виробництва в промисловості і в рільництві.

Чеські знавці СССР переконалися, що, всупереч російській реклямі, техніка в совєтській індустрії стоїть позаду техніки Чехо - Словаччини, хоч і вона через відірваність від техніки індустріяльних країн світу „пасе задніх". Тільки в атомовій техніці та в будівництві ракет СССР стоїть попереду. Відомо, що ці галузі служать военним цілям, і Кремль не шкодує коштів на їх розвиток.

Аналізуючи рівень господарства СССР, чехословацькі знавці прийшли до висновку, що дійсні досягнення совєтського господарства треба оцінити на 20 або й на 40% нижче від тих, які подає совєтська статистика.

В цій статті стверджено на підставі совєтських джерел, що в СССР, внаслідок недбальства, марнується більше як половина сталі, вироблюваної в цій імперії. Розгардіяш у централізованому господарстві СССР існує не один рік, і людність та й партійці винуватять провідників партії, насамперед секретаря Брежнєва. Адже ж він дав почин атакам на Хрущова, і Хрущова звільнено саме за невдачі на „господарському фронті". Тепер приходить черга на Брежнєва, бо й під його керівництвом господарська ситуація не поліпшилася.

Раніше, до окупації, чеські й словацькі знавці СССР „не бачили" національної проблеми в совєтській імперії. Тепер вони „відкрили Америку". В статті тижневика „Шпіґель" чеський експерт пише:

„Ми думаємо, що в окраїнних областях Совєтського Союзу близько 1980 року станеться вибух. Уважаємо, що найнебезпечніша ситуація в Україні та в балтійських республіках".

Автор обвинувачує провідників чехословацької компартії за те, що вони взяли участь у зустрічі з провідниками совєтської компартії в Києві на початку грудня 1968 р.:

„В Празі не є таємницею, що чехословацька „весна" і подія 21 серпня не лишилися без впливу в Україні, насамперед в культурних і наукових колах".

Ці слова чеського автора треба розуміти так, що зустріч чехословацьких провідників з московськими володарями саме в Києві, столиці поневоленої нації, сприйнято в Україні як визнання „права" Москви панувати над українським народом.

Далі в цитованій статті є твердження, яке подекуди суперечить дійсності. Автор пише, мовляв, українська преса, видавана в Східній Словаччині, „вільно продається" в Україні, і що таким способом совєтські громадяни довідалися про зміст „Декларації про права людини". Це помилка: із української преси в Пряшеві виходить, що українським виданням із Словаччини вступ у Совєтську Україну заборонений. Москва не хоче допустити „демократичної зарази" із Чехо - Словаччини. Та й взагалі Москва ставиться вороже до будь-яких культурних зв'язків між підсовєтськими українцями і українцями в Чехо - Словаччині, Польщі чи Югославії.

Чеський автор не помиляється, коли зазначає, що в Україні з надзвичайним інтересом слідкували за перебудовою Чехо - Словаччини на федерацію як і взагалі „з найбільшою увагою" поставилися до інших реформ у Чехо - Словаччині. Він пояснює „братню зустріч" головачів совєтської компартії з чехословацькими провідниками в Києві у грудні 1968 р. наміром Брежнєва і Ко. показати українцям „щирі відносини" Москви з її чехословацькими васалами, і так переконати українську людність, що її надії на визволення та реформи марні.

Чеська інтеліґенція, — зазначає автор — уважає, що чехословацька партійна делеґація, їдучи на зустріч з Брежнєвим до Києва, зробила без потреби поступку Москві: „Бо прискорення внутрішніх політичних процесів у Совєтському Союзі в інтересі чехословацької республіки".

Слід визнати ці міркування чеського совєтознавця з Праги за знамение явище. Адже ж у чехів і словаків здавна була підсвідома віра і свідоме переконання, що Росія — велика і могутня імперія, потрібна на те, щоб рятувати малі слов'янські народи від німецького, а раніше турецького імперіялізму. Деякі чеські провідники наприкінці першої світової війни йшли так далеко, що хотіли, щоб на чеському троні засів котрийсь із князів з роду Романових і щоб Чехія мала спільну з Росією армію (Крамерж). Тому в Чехо - Словаччині офіційна політика „не бачила" проблеми народів, поневолених Росією.

У визначному місячнику „Словенски Прогляд" (Слов'янський Огляд), що виходив у Празі, писано про лужицьких сербів (Німеччина) — „слов'яни в чужій державі". Але про Україну писали в рамах Совєтської імперії і не згадували, що то держава - гнобителька одного з найбільших слов'янських народів. Тепер, після гіркого досвіду з „старшим братом", чехи і словаки відкрили поневолені народи в СССР і починають розуміти, що доля Чехо - Словаччини залежить від розвитку подій в СССР, зокрема від визвольного руху народів, пригноблених Москвою, та від успіху демократичного руху в Совєтській імперії взагалі. **П. А.**

К. Крупський

УСПІШНА, ХОЧ І НЕОРГАНІЗОВАНА АКЦІЯ

Недавно в кількох наших часописах згадувалося про те, що в журналі „Сатердей Рівю" з 29-го березня ц. р. була надрукована стаття-рецензія на книжку Вячеслава Чорновола, що її видало англійською мовою відоме американське в и д авництво МекҐров енд Гілл. В кількох наступних числах цього журналу вміщено листи від декількох американських українців, в яких одні дякували редакції за прекрасний огляд книжки Чорновола, а інші вказували на помилку редакції у вступній нотатці. В тій нотатці сказано, що „книжку Чорновола перекладено на англійську мову з російської мови".

Петріша В. Тарнавська з Плезанвіллу, Ню Йорк, писала:

„Дозвольте мені як американці, яка глибоко заінтересована в совєтсько - українській справі і яка читала книжку Чорновола в оригінальній українській мові ще годі, поки вона була в підпіллі і не друкована тут, в Америці, звернути увагу на глибоку помилку, з якою ви потрактували ту книжку в „Сатердей Рівю" з 29-го березня. Чорновіл увійшов в конфлікт з совєтською владою, обстоюючи право українців зберігати історичну окремішність їхньої культури і мови від російської мови і культури. Кожний компетентний мовознавець потвердить, що українська мова різниться від російської так, як портуґальська від еспанської. Рецензент Марвін Кальб у своїй рецензії порушив цей критичний момент. І як на те, „Сатердей Рівю" твердить, що „Документи Чорновола" були перекладені з російської мови. Цих ваших чотири слова є точно тим, проти чого Чорновіл бореться і за що він пішов до тюрми".

Лист Петріші В. Тарнавської був надрукований у „Сатердей Рівю" з 19-го квітня, з побіч нього надруковано два інших коротких листи: Олекси Довбуша з Беттл Кріку, Мишиґен, та Осипа Эришкевича з Брукліну, Ню Йорк. Ці останні лише дякували редакції журналу та авторові рецензії.

Та на цьому листи до „Сатердей Рівю" в справі книжки Чорновола не закінчилися. Правда про Україну і спротив українського народу вкололи білу, а може змодифіковану вже московську ґвардію, бо в названому журналі з 10-го травня надруковано лист п. н. „Українське і українське". Автор цього листа Марія Г. Антонова - Оберлі з Лос Анджелесу в Каліфорнії писала:

„Тоді, коли офіційна українська мова (відносно книжки „Документи Чорновола", Книжковий Форум, 19-го квітня) в її писаній формі різниться від російської так, як портуґальська від еспанської, — говірна мова дуже близька до говірної російської, і то приблизно з такою різницею, яка є між континентальною портуґальською і бразилійсько - портуґальською мовами. Отже, існування української мови є совєтською вигадкою. Три діялекти української мови: західній або львівський, центральний або полтавсько - київський і східній або харківський, різняться між собою настільки, наскільки кожен із них різниться від російської мови. Тільки західній або львівський діялект має літературну традицію, що може кваліфікувати цей діялект як мляві - нерішучу мову, але офіційно мова Української ССР є формою центрального діялекту".

Як бачимо, авторка вжила чисто московського способу, розчисленого на непоінформованого в цій справі американського читача, що легко може взяти авторку за українку, яка „в добрій вірі" твердить те, що знає, а саме, що українська мова складається з діялектів сумнівної мовної вартости.

Дуже добру відповідь цій московській шовіністці дав Іван Панчук з Беттл Кріку, Мишиґен. В його листі п. н. „Відмінна мова", вміщеному в „Сатердей Рівю" з 24-го травня ц. р., читаємо:

„Марія Г. Антонова-Оберлі (Книжковий Форум 10-го травня) оживлює безсоромну протиукраїнську пропаґанду царського уряду: 1) українська мова не існує, 2) вона є діялектом російської мови. Це подвійне безглуздя було офіційно проголошене ганебним „указом" царя Александра II в 1876 р. і розпорядженнями м і н і стрів внутрішніх справ — Валуєва в 1863 р. і Столипіна в 1910 р. Марія Антонова - Оберлі іґнорує постанову Російської Академії Наук з 1905 р. про те, що українська мова є відмінною і незалежною мовою".

Редакція журналу „Сатердей Рівю" мусіла одержати більше таких листів від читачів українського походження, зокрема одержала від автора цих рядків, але з різних причин їх не надрукувала. Таку реакцію американських українців в обороні України та її культури сміливо можемо уважати за дуже відрадне явище, тим більше, що така реакція відбулася без ніякого стороннього заклику чи організації, а тільки з свідомого бажання оборонити правду.

Усі, що в подібний спосіб реаґують на неправдиві відомості про український нарід, роблять українській визвольній справі дуже корисну прислугу і тому заслуговують на признання.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

НА МЕДИЧНІ ТЕМИ

Редагує: Д-р Михайло Даниляк

ПІСТРЯК І ВІРУС

У медичному світі після останніх дослідів знову заговорили про спорідження віруса і пістряка. Журнал Американського Медичного Об'єднання подає вісті з річної наради Т-ва Дослідів Пістряка, на якій обговорювано, зокрема, недуги пістряка носа і задньої частини горла. Пістряк цей рідко зустрічається у західньому світі, але частий у Китаї.

Дослідами стверджено постійну наявність певного роду віруса при цих видах пістряка, а крім цього виявилось, що вірус цей також присутній при іншому роді рака лімфатичних вузлів.

Очевидно, переконливих доказів на те, що вірус напевно викликає всякі роди пістряка, ще не одержано, але часта його наявність при тих захворюваннях приводить до такого висновку. Є здогади, що цілий ряд різнородних примітивних вірусів провокують початки рака та його помноження. До тих здогадів, які дають підстави сподіватись участи віруса при пістрякові, належить ще й той, що часто устійнюється в людей імунізаційні властивості проти якогось роду рака. І так, наприклад, згаданий угорі рак носа розвивається серед китайців, а інші народи хворіють на нього рідко. Інші види пістряка можуть бути частішими в одній частині світу, а рідші в іншій. Це, не виключене, в'яжеться з природніми нахилами до певного пістряка в одних людей, а з відпорністю в інших, що є нічим іншим, як природною імунізаційною властивістю. Такі явища спостерігається лише при інфекційних недугах, і тому здогад, що імунологічні вартості при пістрякові мають інфекційну базу віруса, можуть виявитись правдивими в недалекому майбутньому. Дослідники вважають, що протягом наступних десяти років багато причин пістрака будуть вияснені.

ЧИ КУРИТЕ ЩЕ ЦИГАРКИ?

На недавніх нарадах фахівців у справі атаки серця, які відбулися в Арізоні, д-р И. Дойлі, професор медицини з Албані, стейту Ню Йорк, доказував статистичними даними залежність між куренням цигарок і атаками серця, т. зв. інфарктами міокарда.

Ці дані показують, що атаки серця трапляються в людей, які курять цигарки, у три рази частіше, як в тих, які не курять взагалі або курять лише люльки та сигари, не затягаючись димом. Ці досліди, казав д-р Дойлі, все ж не вияснили, якими саме шляхами цигарки приводять серцеві артерії до більшої кволости і, нарешті, до інфаркту.

Інші недуги від курення цигарок, як повідомляє медична преса, також в Америці йдуть угору. Серед них передусім — емфізема легень. Хвороба ця полягає в тому, що, внаслідок куріння, у людини виникає сильний і хронічний кашель, який розтягає легені, витворюючи в них частини, які не дихають як слід. Такий стан часто приводить до інших, складніших недуг легень, запалення їх при найменшій застуді, до кволости серця і т. д.

Часто в ранній стадії емфіземи важко розпізнати навіть на рентґені, і лише старанні лікарські оглядини можуть її виявити. Коли її вже видно на рентґені, то вона в такому стані, що її вилікувати звичайно неможливо. Курці можуть пробувати самі „вгадати", чи в них починається емфізема: частий кашель, бронхіти навіть при легких застудах, що тривають звичайно довше як нормальні — це часті явища при початках емфіземи. Також віддих стає іншим, бо видихання повітря з легень продовжується із-за втрати їх елястичности. Н о р мально вдихання і видихання повітря забирає такий самий час, але при емфіземі видихання триває майже вдвоє більше. Хворі на цю недугу задихаються при всякому напруженні, навіть під час розмови їм часто бракує повітря.

Тож, коли вже хтось „мусить" курити, то нехай курить люльку або сиґари, не вбираючи дим в легені.

ЧИ ВИ НА ДІЄТІ?

Якщо ви, бажаючи позбутися зайвої ваги, „сіли на дієту", то, як подає медична преса, варто звертати увагу на деякі штучні засолоджування, які вживаються різними компаніями при виробі т. зв. н и з ь кокальорійних харчів та напоїв.

Як відомо, цукор має високу кальорійність, і лікарі звичайно радять людям, які бажають схуднути, споживати якнайменше харчів, що мають у собі цукор — різні печива, торти, шоколяда, цукерки, морозиво, содові напої з цукром і т. д. Останніми роками харчова індустрія почала виробляти продукти, що не мають цукру, і для смаку штучно їх засолоджують. Такі продукти із безкальорійною сахариною не дуже смачні, тож винайшли ряд інших речовин для засолодження.

Продукти ці йшли, як „низькокальорійні", одначе, докладними дослідами виявлено, що деякі з них мають таку саму кальорійність в метаболізмі людини, як і цукор. Сюди передусім належать такі продукти, які засолоджуються натрій - циклематом (содіюм сиклямате) і які часто трапляються в „низькокальорійних" харчах.

Проведено такі досліди: звірятам давали протягом шести тижнів харчі, що мали в одній групі справжній цукор, а в одній натрій - циклямат. За цей час звірята, що були на штучному „низькокальорійному" харчі, придбали ваги на 17% більше, як ті, що були на справжньому цукрі. Отже, речовина ця виявилась ще більше шкідливою при редукції ваги, як навіть цукор.

Якщо хтось на редукційній дієті і вживає таких харчів, що штучно засолоджуються, варто при купівлі звертати увагу, щоб цей продукт не мав у собі натрій - циклямату. Найбезпечніша заміна висококальорійного цукру чи меду штучними речовинами — це звичайна сахарина.

Степан Ґардаш

„КАЛАБАЛИК" КАРЛА XII

(1)

Після Полтавської битви Карло XII і гетьман Мазепа поїхали до Бендер, що тоді належали до Туреччини. З Карлом пішло яких тисяча вояків. У Бендерах побудував він собі камінний дім і мешкав у ньому, як скований герой, мрією якого було дістатися назад у рідний край.

І справді, здавалося, доля всміхнулася Карлові. В 1712 році султан виповів Росії війну, тому що цар Петро І зломив мировий договір, а саме: не забрав свого війська з Польщі. До бендерського сераскера (губернатора), Ізмаїла Паші, султан вислав повідомлення, що Карло має йти з татарами на Польщу, яка була повна московського війська. В подорожі до Польщі мав Карла супроводити татарський хан.

Піти ще раз проти Москви — це була Карлова задушевна мрія. Та сталося щось таке, чого від нього ніхто не сподівався: він відмовився іти на Польщу. Чому? Бо переловив ханового листа до польського генерала Сінявського, з якого довідався, що за намовою польського короля Августа укладено підступний плян: хан із татарами та Карлом дійде до границі Польщі, татари покинуть шведського короля і залишать його напризволяще. Тоді з'явиться Сінявський, схопить Карла і відішле його королеві Авґустові, що був у союзі з Москвою.

Довідавшись, що Карло знає його таємні пляни, хан замкнув для шведських кур'єрів дороги між Бендерами та Адріянополем, до якого перенісся був султан, щоб Карло не повідомив його про змову. Карлові здержали виплату грошей, а він так заборгувався у турецьких лихварів, що проценти вдесятеро перевищували його готівку. Султан думав, що Карло зрадив його, хоч шведський король найбільше намовляв його до війни проти Росії. Карло запевняв султана, що він його найкращий приятель і що султана обдурили неправдивими вістками. Султан змінив свою думку про Карла, написав йому, що непорозуміння виявилося і що він і далі прихильний для Карла. На жаль, цей султанів лист дійшов до Бендер щойно після того, як цей нещасний „кабалик"*) скінчився.

*) Кабалик — турецьке слово, що означає бійку, авантуру.

В неділю 1 лютого 1712 р., а властне вже у суботу турецька артилерія почала обстрілювати Карлів будинок, і яничари готовилися до наступу. Двадцять сім ядер поцілило в Карлів мурований дім, але не заподіяли шкоди. Яничари якось не дуже поспішали до наступу проти такого геройського воїна, яким був Карло. Вони, направді, дуже любили Карла, і стали домагатися, щоб їм показали султанів наказ. Гармашам також сприкрилося стріляти, і решта суботи проминула спокійно.

У неділю вполудне, коли священик Бренер виголошував перед військом проповідь, турки й татари знову стали наступати. Проповідь перервано, всі відійшли на оборонні становища. Тепер наступ був поважний. Поляки й козаки покинули Карла і віддали себе під „протекцію" турків.

І так Карло залишився тільки зі своїми шведами. Хоч заздалегідь озброєно навіть кухарів і кухарську обслугу, писарів та конюхів і поставлено їх поміж вояків, уся оборона нараховувала, мабуть, не більше як тисячу людей. Цей „кабалик" виглядав на неповажну аферу і через те, що значна частина турків ніколи не брала участи в бою.

Коли яничари стали рухатися на своїх становищах, шведи вирішили, що це лише невинна демонстрація, як учора, головно ж тому, що турки кричали: „небезпеки нема!" і стріляли вгору. (Може то були слова з іншим значенням, але шведи витлумачили їх собі, що „небезпеки нема"). В такий хитрий спосіб напасникам удалося продістатися на шведські становища без великого спротиву. І вони почали обеззброювати оборонців, яким ніхто не прийшов із допомогою. Направді майже всі оборонці, головно старшини нижчої ранґи, не мали охоти битися. Вони вже й перед тим переконували короля, що то безнадійна річ ставити спротив багатьом тисячам яничарів, артилерії та хмарі татар. Одначе, король був іншої думки. Він уважав це ганебним боягузтвом, і казав, що вояк повинен битися доостанку, хоч яке б безнадійне не було його положення. Тому король навіть і не думав піддаватися.

Королівський дім із власною сторожею був свого роду твердинею. Карло об'їхав його довкола з кількома однодумцями і переконався, що всі оборонні пункти були вже зайняті. Турки завзято бралися грабувати і хапати шведів у полон, тож завернув він до входу.

В будинку вже йшов рукопашний бій. За королем пустилася юрба турків, уже наступали йому на п'яти. Хан обіцяв по вісім дукатів кожному, хто допоможе с х о п и т и короля живцем. Карло зіскочив із коня і пустив його самопас. Один турчин підскочив до короля і схопив його за руку. Карло вирвався з такою силою, що сам упав. Зчинилася замішанина, з а м етушилися турки та шведи навколо короля. Попадали на нього й кругом нього, аж поки він не зірвався на ноги.

Куля поцілила великого конюшого Гарда. Його взяли в полон. Та сама куля зранила Карлів ніс, щоку та кінчик вуха. Була це вже третя куля, що досягла Карла. Драбант, прибічний королів вояк, Аксель Рос схопив іззаду короля за пояс і став тягнути його до дверей. Король не дався, викрикуючи, що хоче ще постояти хвилинку, щоб бачити, що будуть турки робити. Вкінці згодився піти до середини.

Забарикадували двері. Останній ще ввійшов сержант Крусйсль. У своєму службовому рапорті він записав: „Майор Фулін зі мною і своїми людьми старався піти на поміч королеві та його людям, але їм заступили дорогу турецькі піхотинці. Вони взяли наших людей у полон і вбили майора. Я один, хоч тяжко ранений шаблею в лице, так що втратив два зуби, пробився крізь ворогів. Там я мусів стати плечима до стіни королівського дому, бо двері були вже зачинені і оборонятися якийсь час. На мене кинулась гурма турків, але мечем я знову врятувався і продістався до короля. Всередині відбивав я всі наступи і був знову ранений в те саме місце — в лице. Куля ввійшла через жилу в шиї, і впав напівнепритомний до ніг короля. Король, співчуваючи, наказав перев'язати мої рани. Я лежав так, аж поки турки не забрали мене з палаючого дому. Як лише король видістався з дому, він допитувався про мене".

(Далі буде)

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила"

СВЯТО ЧОТИРЬОХ ПОКОЛІНЬ...

(Продовження зі стор. 1-ої)

чорну гору над Шамокіном, гору, що не має назви, і величний скромністю пам'ятник „працьовитим умам, правитим рукам", як сказав поет.

З самого початку церемонії хор співав американський, канадійський і український національні гимни. Вони звучали так природньо тут, серед створених і людиною, і природою, чорних і зелених гір, адже УНСоюз — це братська організація, що єднає в одно людей із різних країн, але із спільними ідеями.

„Вони мало заробляли, але багато зробили"

Увечорі в суботу 31 травня, в залі Американського Легіону, прикрашеній прапорами і відповідними написами, понад 400 гостей зібрались на ювілейний бенкет, щоб так вшанувати тих піонерів, котрі, як сказав промовець-письменник М. Кічок, „мало заробляли, але багато зробили". Груди присутніх прикрашував значок-емблема 75-річчя УНСоюзу. Майстром церемонії був головний касир УНСоюзу Петро Пуцило. Оперова співачка пані Марія Лисогір виконала гимн трьох країн, при чому, український, як і під час відкриття пам'яткової таблиці, підхопили присутні. Привіт-поклін піонерам виголосив головний предсідник УНС Йосип Лисогір. За столом президії бенкету, на підвищенні, були члени Екзекутиви УНСоюзу, духовні отці, радні округ, голови Відділів, американські діячі стейту Пенсильвенія та ін. Благословив страви о. парох Юрій Дубицький.

Бенкет, що відбувався у великій залі, прикрашеній написом синіми літерами на золотому тлі про 75-літній ювілей УНСоюзу, тривав понад три години. Промовці чергувалися з виступами мистців. Чоловічий хор з Лігайвелі, під дириґуванням майстра співу Володимира Дворакківського, складений з народжених у Америці співаків, при фортепіяновому супроводі д-ра Петра Флашка, сколихнув залею і серцями, виконуючи „Засяло сонце золоте" І. Недільського, в'язанку народних пісень в обробці Г. Китастого, мелодійний „Пташиний хор" із сольом М. Гентиша та ін. твори. Хор виявив високу культуру, добру зіспіваність та багатство добірного, національного репертуару.

Після того, як майстер церемонії П. Пуцило представив багатьох видатних гостей, виступив з промовою-привітом американський письменник українського роду Михайло Кічок: „Тут бачу здійснення мрії наших дідів і батьків. Найвище ціную дух, що панує серед членства УНСоюзу — дух творчости, спільної праці в ім'я високих ідей; для ширення української культури та принципів свободи. Наші діди й батьки мало заробляли, але багато зробили!" Із 75-річним ювілеєм вітав усе членство УНСоюзу адвокат Адам Боваляк з округи Чуйкіл у стейті Пенсильвенія, радіючи тим, що Америка має добре зорганізовану українську етнічну групу та інші групи, які є одним із джерел сили цієї країни. Після оплесків для промовців, заля не шкодувала щирих оплесків для співачки Марії Лисогір, яка при фортепіяновому супроводі Рути Вейкел, виконала із пієтизмом твори Гайворонського, Гнатишина, Фоменка та інших українських композиторів. Не меншим успіхом користувався виступ групи молодих танцюристів і танцюристок „Молода Україна" із Пітсбурґу — студентів гайскулів і коледжів, виступ яких коментував невтомний діяч на культурній ниві інж. Михайло Комічак. Присутні довго оплескували молодь, що привезла „Привіт УНСоюзові із Пітсбурґу", танок дівчат із вінками, веселі „Гречаники", милу сценку-танок „Залицяння" та ін. і таких танцюристів-солістів ,як Славу Полатайко, Романа Комічака, Христину Іжакевич та ін. Стилізована народна ноша ,точний, повний молодечого завзяття і життя рух, дотепні веселі танцювальні сцени, — все це підготувала з любов'ю і знанням п-ні Люба Глодковська з Пітсбурґу.

Довшу промову українською мовою виголосив перший заступник гол. предсідника УНСоюзу інж. Ст. Куропась: „Гірське шахтарське американське місто Шамокін стало Вифлиємом Американської України", сказав промовець. 75 років тут постав із безправних і часто несвідомих навіть свого національного походження русинів-українців Український Народний Союз, щоб розвивати українську людину, берегти її мову і культурні традиції, спільно працювати. УНСоюз зріс завдяки спільній праці. На початках він мав у касі 225 долярів, мав кілька десятків членів, а тепер прямує до столисячного членства, став базою для співпраці людей різних поколінь і поглядів. Промовець привітав присутніх отців обох історичних церков українського народу і всіх зібраних із святом, яке має променювати надалі в розбудові твердині українства за океаном. Під кінець бенкету, під грімкі оплески керівник підприємства „Ларедо", що дбає про поширення туризму в шахтарському краю, де кількість шахт тепер зменшується, вручив п-ву Лисогорам від імени фірми подарунок: грудку шліфованого антрациту з відповідним написом. Приймаючи подарунок, головний предсідник УНСоюзу висловив вдячність та повідомив, що цей дар буде стояти у вітальні, в головній канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сіти, як символ співпраці вільних людей на вільній американській землі.

Бенкет, що затягнувся, закінчив молитвою вдячности Творцеві о. Нестор Коваль з УПЦеркви.

День УНСоюзу в Пенсильвенії

Як проголосив губернатор стейту, Реймонд Шейфер, день 1-го червня 1969 року пройшов у стейті Пенсильвенія під знаком Дня Українського Народного Союзу. Для українців та різномовних гостей, які сотнями прибули тієї неділі до недалекого від Шамокіну Лейквуд Парку, біля Барнесвілу, цей день розпочався раннім православним Богослуженням, в залі театру, де на сцені у квітах потопав польовий престіл. В супроводі Хору з Лігайвелі Службу Божу відправили у співслуженні отців, о. прот. Дворакківський і отець Н. Коваль. Опісля в тій же залі відбувся молебень в католицькому обряді, його відправив о. Ю. Дубицький, о. Стебельський, о. д-р Гриньох.

Понад тисяча гостей зібрались у великій іншій залі з естрадою, на якій була розташована радіоапаратура: радіокоментатор із місцевої радіостанції передавав того дня 7-годинну програму „на живо", як вона відбувалась у цій залі. Заки програма розпочалась, він мав короткі розмови-інтерв'ю про перших засновників УНСоюзу в Шамокіні й околицях, про ролю УНСоюзу, його завдання і значення, з представниками Екзекутиви. Сотні тисяч людей на великому просторі Пенсильвенійського стейту, аж ген до Блакитних Гір, чули українську музику, співи, промови англійською і українською мовами, розмови радіокоментатора про УНСоюз із головним предсідником Й. Лисогором, д-ром Я. Падохом, В. Сохановм, Марією Душник, інж. С. Куропасем, Б. Зоричем, ред. З. Сниликом, П. Пуцилом, І. Іванчуком та багатьма іншими діячами. Перебіг свята УНСоюзу у Лейквуд Парку фільмував кінопродуцент Я. Кулинич. За організацію свята подбали голова Комітету А. Словік та його заступник М. Гентош, як за святкування в суботу дбали В. Чернаґа і М. Янковіч.

Зливою оплесків привітали зібрані появу на естраді Чоловічого Хору з Лігайвелі і 60-тиособового дівочого хору з Канади „Веснівка", які співали американський, канадійський і український гимни, підтримувані багатьма присутніми в залі. Головний предсідник Йосип Лисогір представив зібраним п-у Меланію Скрипник із спеціяльної вищої школи у Вашингтоні, яка — хоч позбавлена слуху — прочитала проклямацію губернатора про День Українського Народного Союзу у стейті Пенсильвенія, а український переклад прочитав хлопчик Григорій Клесак, із 3-ої ґенерації. Представлений пані Марією Душник складений із шістдесяток дівчат в українській ноші хор „Веснівка" з Канади, під дириґуванням Квітки Зорич-Кондратської, за фортеп'яном Зеня Кушпета, виконав низку українських пісень, а також у другій частині — одну канадійську пісню англійською мовою. Хор існує три роки, складається переважно із студенток Курсів Українознавства. Заля оплескувала молодих вродливих хористок.

Понад 20 років існує відомий Український Чоловічий Хор з Лігайвілі. Виступ його 25 співаків,- у стилевій ноші ,з добре вишколеними голосами і прегарною дикцією, дарма що це люди з другого і навіть третього поколінь, — з ентузіязмом вітала заля. Хор може заслужено пишатись кількома солістами та зразковою зіспіваністю голосів.

Програму, що її спочатку вів Йосип Лисогір, перебрав далі п. Оринкович, а потім вели її обоє почерзі, то англійською та українською мовами. Між різними промовцями, голова Окружного Комітету УНСоюзу в районі твердого вугілля Михайло Гентош побажав УНСоюзові-ювілятові вирости до столісячного членства; заступниця гол. предсідника УНС Марія Душник говорила про велику ролю жіноцтва в УНС, стейтовий сенатор Фред Габс із Пенсильвенії пов'язав „Меморіял Дей" із святом УНСоюзу, в якому багатотисячне членство провадить велику працю, важливу для вільної Америки, для економіки і для справи свободи: „Згадуємо нині, скільки людей ще терплять під комуністичним режимом", — сказав промовець, високо оцінюючи діяльність УНСоюзу впродовж трьох чвертьстоліть.

Після виступів танцювальної групи під керівництвом П. Осиненка, у складі двадцяти осіб з молоді, в різнородних строях, багато оплесків зібрав молоденький бандурист Ігор Спачинський.

Між точками ювілейної концертової програми виступали промовці. Отець монс. Гриньох передав членству УНСоюзу привіта від Владики Митрополита Амбросія Сенишина та благословення на дальшу працю, прийняті довгими оплесками. Д-р Антін Вахно з молодшої ґенерації з Канади підкреслив, що діти й молодь українського роду в Канаді і в ЗСА, завдяки старанням українських священнослужителів та всесторонній праці УНСоюзу, зберігають свою ідентичність і вдячні Союзові - Ювілятові. Знову виступав Хор з Лігайвелі змінивши одяг на козацьку ношу, полоняли слухачів піснею Г. Китастого на слова Т. Шевченка „Грай, Кобзарю", жартівливою „Піснею про сусідку" та ін. творами. Дистриктовий суддя Баволяк привітав УНСоюз і його членство з діамантовим ювілеєм та побажав дальших успіхів на Золотий Ювілей.

З довшою промовою, перериваною багато разів гучними оплесками, виступив заступник губернатора стейту Пенсильвенія Реймонд Брадерік. Він сказав: „Не грає ролі, чи ви ірляндці, італійці, українці, чи з якогось іншого народу. Грає ролю, щоб ви були горді своєю спадщиною. Така гордість за свою спадщину нікому не заважає бути добрим американським громадянином. Вона робить із нас кращих громадян. Вона вчить нас, що означає свобода. Ви горді з того, що ви — українці. Ви рішені на те, щоб Україна таки була одного дня вільною. Вільнолюбний нарід стейту Пенсильвенія, що має 12 мільйонів жителів, приєднується до вас у вашому рішенні звільнити Україну з-під совєтського звірхництва". Раймонд Брадерік згадував про 51-шу річницю незалежної України, висловив захоплення працьовитими людьми, які люблять свободу і мають перед собою великі ідеї. Вкінці офіційний представник губернатора стейту Пенсильвенія сказав, що „сьогодні багато жителів Пенсильвенії моляться спільно з українцями за звільнення батьківщини України", висловив захоплення незгасним духом українців і закінчив свою блискучу промову словами: „Як сказав би отець Грушка, коли б жив тепер — нехай Господь вас благословить!" Тисячна публіка влаштувала овацію цьому головному промовцеві на святі в Лейквуд Парку.

У концертовій частині виступали ще двоє дівчаток в народній ноші, які гарно виконали жартівливий танок, спільно з третім 6-ти чи 7-річним „парнером" Б. Даньківим, та попередня група з Гемстеду.

Подякувавши зібраним за участь у святкуваннях, головний предсідник Союзу - Ювілята попрохав о. Андрія Дворакківського провести заключну молитву, „Благаємо Тебе, Господи, не дай нам зійти з нашої дороги", — сказав у знаменному слові-молитві Отець, поблагословивши усіх на дорогу — на дорогу додому, адже вона не була легкою під час закінчення довгого „вікенду", і на дорогу в житті, де кожна людина українського роду, повинна не збитись із шляху, що його започаткували 75 років тому безіменні піонери організованого українського життя у цій країні.

Перед від'їздом

Старші роз'їздились, молодші та місцеві люди залишались у великому Лейквуд Парку на забаву, під звуки оркестри Б. Урбана.

Повільним кроком в супроводі дочки виходила із святкової залі 81-річна сива пані — дружина кол. головного предсідника УНСоюзу до 1917 р., сл. п. Дмитра Капітули з МекАд. В іншій групі гостей чути розмову: „Всі індіяни в Шамокінській долині люблять українські пироги, про які так гарно співав хор"... Хтось інший заважує на адресу молодих виконавців групи Осиненка, що за українським звичаєм під час танків немає вигуків... Керівник хору „Веснівка" з Торонта, Квітка Зорич-Кондратська стривожена: щось сталось із мотором автобусу, а дорога далека, аж до Торонта!.. Захоплені ді-

(Закінчення на ст. 5-ій)

УХВАЛИ ДЛЯ ДОБРА ОРГАНІЗАЦІЇ...

(Закінчення зі стор. 1-ої.)

но схваленням дотацій на різні народні цілі в загальній сумі $13,050.00.

П'ятий день нарад

У п'ятому дні річних нарад Головного Уряду УНС в п'ятницю, 30-го травня, відбулася вже тільки одна сесія перед полуднем. Її започаткував своїми пропозиціями й резолюціями гол. предсідник Йосип Лисогір. Після дебат та схвалення цих резолюцій вислухано ще звіту гол. радного Тараса Шмаґали про підготову до конвенції, яка має відбутися в травні 1970-го року в Клівленді. Його рекомендації і пропозиції в цій справі включали м. і. заходи для евентуального здвигнення у відомому Культурному Городі того міста пам'ятника одному з померлих найвидатніших діячів УНСоюзу й Американської України та його відкриття під час конвенції.

„Ще не вмерла Україна"

Річні наради Головного Уряду УНСоюзу закінчено в полудневих годинах в п'ятницю, 30-го травня традиційно співом українського національного гимну: „Ще не вмерла Україна". Після нарад, майже всі члени Головного Уряду УНС виїхали до Шамокіну, щоб взяти участь у запланованих на суботу і неділю, 31-го травня і 1-го червня, ювілейних святкуваннях УНСоюзу.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС, ЗАПРОПОНОВАНІ ЧЛЕНАМИ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

(Закінчення зі стор. 1-ої)

у повному складі в святкуваннях у Давфині, Манітоба, покриваючи їм лише кошти їх подорожі замовленим літаком;

• З нагоди святкувань в Давфині посилити членську кампанію на терені Канади;

• Апробувати фонд в сумі $150 для Жіночого Комітету Головного Уряду УНС для запланованого відзначення жінками 75-річчя УНСоюзу;

• Встановити додатковий пост „сошіял директора", який дopільновував би самітних гостей Союзівки, щоб вони мали на Союзівці товариство та розвагу;

• Поліпшити обслугу на Союзівці при продажі перекусок (снек бар) тому, що замалий персонал є причиною втрати чимало покупців;

• Влаштовувати на Союзівці „вікенди для самітників" та для молодих подруж;

• Видавати англомовну „Веселку" принайменше двічі на рік, збільшити число уділюваних УНСоюзом стипендій для нашої молоді, заанґажувати організатора для міста Ню Йорку, приспішити закуп „Союзівок" для Чикаґа і Канади.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА І ДИРЕКТОРА КАНАДІЙСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ УНС БОГДАНА ЗОРИЧА

• Апробувати набуття дому УНСоюзу в Торонті, закупити „Союзівку" для Канади, створити організаційний центр для Західньої Канади, заанґажувати до праці нових організаторів із забезпеченевим професійним вишколом;

• Призначити для Окружних Комітетів Канади річний бюджет на суму $650;

• Відбути засідання Головного Уряду в Давфині з нагоди відкриття в цій околиці пам'ятника отцеві Несторові Дмитрову, діячеві УНСоюзу, в дні 1-го серпня 1969 року;

• Уділити СУМ-ові в Монтреалі гіпотечну позичку на набуття великого будинку - центру для молоді;

• Запланувати і повести посилену кампанію для осягнення 10,000 членства в Канаді;

• Скласти найдосконаліші пляни праці і поїздок по цілому терені Канади на спільній конференції директора Канадійської Канцелярії, організаторів і секретарів;

• Заанґажувати нових організаторів для молоді, професіоналістів і підприємців, які є добрими проспектами на членів і високі суми забезпечення;

• Влаштувати вишкільний секретарсько-організаторський курс на Союзівці до кінця вересня ц.р., або два курси на терені Канади, на Сході і Заході, запрошуючи найкращий склад викладачів;

• Видавати „Канадійську Трибуну УНСоюзу" чотири рази в році, а саме в січні, квітні, липні і жовтні, коло 15-го дня цих місяців;

• Унормувати політику інвестицій в морґеджі для Канади і вести це інвестування згідно із вказівками контрольних чинників забезпеченевих властей;

• Започаткувати старання для поставлення Канадійської Канцелярії на базі вимог забезпеченевих властей, тобто із постійним службовиком-книговодом, поруч директора Канадійської Канцелярії.

РЕКОМЕНДАЦІЇ ЗАСТУПНИКА ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА І КЕРІВНИКА РЕКОРДОВОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ВОЛОДИМИРА СОХАНА

• Запланувати всю працю УНСоюзу принайменше на п'ять років наперед, бо добре плянування, базоване на знанні ринку життьового забезпечення, є основою наших успіхів;

• Посилити пропаґандивну працю шляхом ударних кампаній, сконцентрованих на поодинокі скупчення - центри українського поселення через: (а) спеціяльні видання „Свободи", присвячені громадському і культурному життю та активности молоді по цих осередках, та видання окремих брошурок і популярних книжечок у двох мовах; (б) серію радіопередач і розповсюджування пропаґандивних матеріялів із рівночасним затрудненням на цьому вибраному терені якнайбільшого числа організаторів;

• Проводити вишкільні курси для секретарів та організаторів, підбираючи на учасників курсів надійних і відданих УНСоюзові діячів та членів із рядів нашої молоді;

• Влаштовувати зустрічі із громадянством для познайомлення його із забезпеченевою і громадською діяльністю УНСоюзу, пов'язуючи ці зустрічі із культурними та спортовими імпрезами та звертаючись в першу чергу з цією акцією лицем до молоді;

• Повести акцію для кращого обзнайомлення секретарів і других відділових урядовців та широких кругів нашого громадянства із грамотами забезпечення різних кляс УНСоюзу, тобто з його найкращим товаром забезпечення і з його відданою службою членству;

• Підвищити максимальні суми забезпечення, в границях, яких сам УНСоюз брав би на себе повний риск забезпечення;

• Перевірити можливості забезпечування на вищі суми молоді у військовому віці та надати Екзекутиві повновласті зревідувати попередні постанови Головного Уряду в цій справі з огляду на змінне становище війни і зв'язаного із нею риску забезпечення;

• Випрацювати в порозумінні з актуарієм нові ставки вкладок забезпечення для менше рисковних груп професіоналістів для забезпечування їх на вищі суми;

• Ввести в життя нові друки двомовних пригадок для покращання теперішнього стану спізнених вплат вкладок, як дальший крок у обслузі і допомозі в праці нашим секретарям;

• Ввести спеціяльні ювілейні відзначення-нагороди для довголітніх секретарів за їхню віддану працю та успіхи в розбудові та збільшенні членства їх Відділів, як теж за взірцеву забезпеченеву службу своєму членству;

• Впроваджувати постійно поліпшення забезпеченевої і братсько-допомогової служби УНСоюзу під кличем: „Найкращий товар забезпечення і віддана служба членству" та шукати нових шляхів до нового членства УНСоюзу під кличем: „УНСоюз служить всім українцям, але ще не всі українці є членами УНСоюзу".

РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО СЕКРЕТАРЯ І КЕРІВНИКА ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ДЕПАРТАМЕНТУ ЯРОСЛАВА ПАДОХА

• Розбудувати Організаційний Відділ і збільшити його персонал, відбувати раз у рік конференції-з'їзди Окружних Комітетів;

• Висилати спеціяльних організаторів у віддалені осередки українського поселення;

• Започаткувати архів УНСоюзу в Головній Канцелярії;

• Створити підставову бібліотеку організаторів і передплачувати для них братську пресу;

• Заанґажувати вишкільного референта для ведення курсів організаторів;

• Продовжувати акцію за об'єднанням українських братських Союзів;

• Виготовити спеціяльне звернення від УНСоюзу до власників 20-річних виплачених грамот, щоб вони поновно забезпечилися;

• Доручити Екзекутиві започаткування перебудови цілої структури УНСоюз, а в тому в першу чергу Організаційного Відділу, в якому є конечно потрібні три фахівці: організаційний, публічних зв'язків (видавничий) і вишкільний.

ЗАГАЛЬНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ, ОФОРМЛЕНІ З ЙОГО ДОРУЧЕННЯ РЕД. А. ДРАГАНОМ

У пошані до піонерів

● Головний Уряд Українського Народного Союзу, зібраний на своїх річних нарадах на своїй оселі Союзівці в тижні від 26-го травня 1969-го року, в якому сповнилося 75 років його існування та його служби народові, клонить голову у найбільшій пошані і вдячности для своїх піонерів і основоположників, які у своїй далекозорості 75 років тому зорганізували Український Народний Союз, щоб забезпечити кращу долю для себе і своїх нащадків в Америці і Канаді та допомогти Українському Народові на рідній землі в його змаганнях до волі і незалежности.

Салют Українському Народові

● Головний Уряд Українського Народного Союзу шле свій салют та висловлює подив для героїчного Українського Народу, який продовжує і посилює свої змагання до волі і незалежности та в найтрудніших обставинах комуно-московської окупації і опресії творить нові великі вартості, даючи ними неоціненний вклад у вселюдський розвиток.

Поклін членам Почесного Ювілейного Комітету УНС

● Головний Уряд Українського Народного Союзу складає свій поклін та висловлює свою вдячність Верховному Архиєпископові і Кардиналові Блаженнішому Йосифові Сліпому, Митрополитові Української Православної Церкви в ЗСА Блаженнішому Іоанові Теодоровичеві ,Митрополитам Української Католицької Церкви в Канаді і ЗСА Високопреосвященнішому Максимові Германюкові і Високопреосвященнішому Амвросієві Сенишинові, Архиєпископові Української Православної Церкви в ЗСА Високопреосвященнішому Мстиславові Скрипникові, всім Преосвященнішим Єпископам Українських Католицької і Православної Церков, Високопреподобним головам Українських Євангельсько-Баптистських Церковних Об'єднань, Достойним Губернаторам Стейтів і Прем'єрам Провінцій та Високоповажанним Головам Українських Центральних Репрезентацій і Наукових Установ ЗСА і Канади за їх участь у Почесному Ювілейному Комітеті УНСоюзу з нагоди його 75-річчя.

Привіт для Відділів і Членства УНС

● Головний Уряд Українського Народного Союзу вітає всіх Урядовців Відділів та всіх Членів УНСоюзу в цьому його ювілейному році та закликає їх до нових і ще більших зусиль для здійснення заповіту своїх основоположників, щоб усіх українців Америки і Канади об'єднати в організаційних рямках УНСоюзу, ведучи свою працю під ювілейним кличем: У ПОШАНІ ДО ПІОНЕРІВ — ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ!

У справі Патріярхату УКЦ

● Головний Уряд Українського Народного Союзу, мавши на увазі продовжувану тепер у наших громадах акцію для організаційного завершення Української Католицької Церкви створенням її Патріярхату та відбуття Синоду Владик цієї Церкви для здійснення цього великого задуму, як і визнаючи історичну важливість цієї справи, потверджену рішеннями Світового Конґресу Вільних Українців та Українського Конґресового Комітету Америки і Комітету Українців Канади, наголошує своє дотеперішнє активно-позитивне відношення до справи Патріярхату УКЦ і закликає всіх своїх урядовців і членів українського католицького віровизнання особисто й організовано найбільш активно піддержувати акції в цій справі.

У справі постійної фундації УНС

● Головний Уряд Українського Народного Союзу, мавши на увазі 75-річчя цієї найстаршої і найбільшої та найзаможнішої установи українців Америки і Канади та нав'язуючи до її найкращих традицій та заповітів її основоположників, рекомендує найближчій Конвенції УНСоюзу встановити ПОСТІЙНУ ФУНДАЦІЮ УНС із закладовим капіталом не меншим, як $500,000.00, прибутки з інвестицій яких були б щорічно використовувані для підтримки і заохоти української наукової і культурної творчости. Головний Уряд рівночасно доручає Головному Екзекутивному Комітетові приготовити і предложити найближчій конвенції плян такої фундації.

У справі Інституту Англомовної Енциклопедії

● Головний Уряд Українського Народного Союзу, мавши на увазі величезну прислугу, яку вчинила для української і вселюдської правди і справи дво-томова Англомовна Енциклопедія Українознавства, рекомендує найближчій Конвенції УНСоюзу створити при Видавництві УНС окремий ІНСТИТУТ АНГЛОМОВНОЇ ЕНЦИКЛОПЕДІЇ УКРАЇНОЗНАВСТВА, який у співпраці з українськими науковими установами продовжував би цю працю.

Д-р Богдан Шебунчак очолив УЛТПА

Союзівка, Кергонксон, Н.Й. — 30 і 31 травня та 1 червня тут відбувся XIII З'їзд делеґатів Українського Лікарського Товариства Північної Америки. Президія під головуванням д-ра Бориса Филипчака проводила з'їздом, внаслідок якого вибрано нову Управу УЛТПА на наступних два роки на чолі з д-ром Богданом Шебунчаком. На голову-електа вибрано д-ра Олега Волянського, а на секретаря д-ра Юрія Кушніра. Редактором „Лікарського Вісника" переобрано д-ра Павла Джуля. Уступившій Управі під головуванням д-ра Ю. Трухлого уділено абсолюторію і признання. З'їзд прийняв широкі резолюції та постанови для розгортання дальшої праці Товариства. Подробиці З'їзду в наступному числі „Свободи".

ЧИКАГІВСЬКА ХРОНІКА

У СОРОКОВИНИ ДЕНЬ СМЕРТИ ТЕОДОЗІЯ НОСІЄВИЧА, довголітнього секретаря 423-го Відділу УНС ім. полк. Є. Коновальця, відбулися поминки в залі собору св. Володимира. Слово про діяльність цього невтомного союзового робітника мав заст. гол. пред. Степан Куропась, який не був на його похоронах, бо був на вакаціях в Гренд Багама. Поминками проводив проф. Мачук, який переселився з Філядельфії до Чикаго. Добрим і теплим словом згадали покійного ще інші діячі УНСоюзу, як інж. Бережан, Л. Кузик, М. Лаба, А. Термена, а А. Коцюбко заініціював збірку на „Нев'янучий Вінок" в пам'ять покійного в Бавнд Бруку. Збірка дала 86 дол.

Сл. п. Теодосій Носієвич

20-РІЧЧЯ СФУЖО відзначила наша громада бенкетом в залі „Лайонс" в неділю 27 квітня. З доповідей промовців д-р Наталії Пазуняк, Марусі Бек, М. Квітковської, учасники довідалися про велику роботу Світової Федерації Українських Жінок на міжнародному форумі. Українські жінки відсунули свої власні інтереси на друге місце, а взялися за загальні справи, за шуканням зв'язків з жіночими авторитетами світу. Жінки вміли краще за мужчин з'єднатися, бо за одним столом засіли разом Союз Українок (пані О. Крупка і Л. Шандра), УЗХрест (п-ні Квітковська і Іванів) та Організація Жінок ОЧСУ (пані Голяш), — говорила радна міста Дітройту пані М. Бек. В мистецькій програмі виступили Рома Турянська, Юра Цеминський, Роксана Дика, Андрій Мельник, Є. Плешкевич і Рута Ткачук. Не було усних привітів, але відчитано імена урядовців організацій, що склали привіти. Я не склав привіту на письмі, а якби жінки були позволили мені привітати їх від УНСоюзу, то я плянував сказати: „Пані і Панове! В 20-річчя СФУЖО я хочу зложити привіт від найбільшого Союзу Українок, найбільшого Відділу УЗХреста і Жінок ОЧСУ — від УНСоюзу, який численть 35 тисяч жінок і якого Ви всі є членами, а як ще не є, то повинні бути". Імпрезу зачала змістовним вступним словом голова Окружної Управи СУА пані Люба Шандра, програмою вміло вела пані Кузик. Тій гарній імпрезі чогось бракувало, — казали добрі люди. Ювілей — це весела подія, замало там було на американський лад гумору і сатири. Присутніх на бенкеті близько 200 осіб.

КОНЦЕРТ КАПЕЛІ БАНДУРИСТІВ в суботу 26 квітня вдався морально і матеріяльно. Заля школи Шопена на 1,2000 крісел була повна, по боках і ззаду стояли люди, а 300 людей з браку місця і білетів відійшли. Чому такий успіх?! Добра реклляма як теж обставина, що Капеля доповнила себе молодими людьми і добрим новим репертуаром. Звичайно, найбільша в тому заслуга маестра Китастого.

ДОПОВІДЬ Д-РА ІЗИДОРА ГЛИНКИ з Вінніпеґу, визначного науковця і українського діяча, який очолює Фундацію Шевченка в Канаді, була дуже цікава і на часі. Йшлося про те, як мають себе українці зберегти від асиміляції і наступу „універсальних" ідей. Самозбереження, а не універсалізм — повинно бути девізою українців Канади і Америки. В дискусії д-р В. Маркусь був сам тієї думки, що універсалізм не конче мусить бути шкідливим для самозбереження. Д-р Т. Лапичак був за самозбереженням з тим, щоб свого научатись і чужого не цуратись, а мгр Яремко твердив, що самозбереження легше вдержати зв'язками з рідним краєм, дарма, що він під московським караулом, з московською петлею на шиї.

А як же практично зберегти себе українській громаді Канади і Америки? Хто має дбати про самозбережен[illegible]ня? — запитав Степан Куропась. — У Канаді КУК має програму самозбереження. Перші українські іміґранти осіли на землі, а наші в Америці пішли під землю, в шахти, вугілля вивозити. Канада на фармах себе зберегла, а Америка, як шахти опустіли, втратила молодь, яка „пішла во своясі". А тепер УККА самозбереженням не журиться, бо 500 дол. річної дотації для Шкільної Ради УККА це не є самозбереженням. А наша Церква теж не журиться самозбереженням, про що свідчать найновіші полемічні статті в нашій пресі. Українська Церква не використовує свого призначення для себезбереження, — закінчив промовець.

Присутніх 130 людей були тієї думки, що подібні доповіді могли б дати відповідь і плян для самозбереження українського поселення на континенті ЗСА, бо як говорив д-р І. Глинка, нас, всіх українців, крім нашого громадянства — в'яже ще духове громадянство України, без огляду на те, як би ми не міняли місця свого поселення, єднає мова і культура.

Таку цікаву доповідь спонзорував Український Публіцистично-Науковий Інститут у Чикаґо.

ТРАДИЦІЙНЕ ПОЛЬСЬКЕ 3-го ТРАВНЯ з року на рік виглядає інакше. Цього року в поході, що числив 5,000 людей, були лише залишки „обронцуф Львова" і галерчиків з „нєбєскої" армії. Зате прибули на імпрезу, що відбулася в Гумболд Парку, біля пам'ятника Косцюшка, делеґація нащадків перших поселенців поляків з Тексасу. Перші поляки, які взяли участь у цивільній війні Америки, заклали в Тексасі колонію і назвали її „Панна Марія". Головним промовцем на імпрезі був міністер транспортації Джан Волпе. Він, згадуючи про Конституцію 3-го травня 1791 року, сказав: „Свобода має багато ворогів. Навіть ті люди, що ніби борються за свободу, нарушують її, чого доказом є теперішні демонстрації на вулицях і в університетах". Імпрезу влаштовує щороку „Польські Звйонзек Народови", братська організація як і УНСоюз. Президентом Звйонзку є тепер Є. Мазевські, добре відомий українцям як республіканський діяч.

ВІЧЕ ЗА СИНОД І ЗА ПАТРІЯРХАТ відбулося у нас в неділю 11 травня, в залі школи Шопена. Присутніх було 1,500 мюдей, в тому і репрезентанти 63 організацій, які підписали петицію до наших католицьких єпископів і Ватикану в справі Синоду українських єпископів і патріярхату. Петицію виготовив д-р В. Маркусь і її відчитав. На вічі було 4 промови людей, які вітали Блаженнішого Иосифа Сліпого, коли він відвідував Чикаґо — на летовищі О'Гера. Ними були: д-р С. Кочій, д-р Харкевич, д-р Кобилецький і п-ні Л. Шандра. Коротко ще промовляли д-р Ю. Гаєцький, ред. Денисюк і д-р Смик, котрий організує поїздку до Риму в часі посвячення Собору св. Софії. На віче прибули о. Джулинський, о. Кусий і о. Головатий. Президія в складі д-ра Городиловського, інж. Білого й інж. Гарасовського чергувалася у веденні програми, що тривала 2 години.

Філядельфія, Па.

РОКОВИНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА В ШКОЛІ

9 березня в церкві Святої Покрови о. прот. М. Борисенко відслужив панахиду за спокій душі Т. Гр. Шевченка в присутності всіх дітей нашої школи. О 13 год. 45 хв. в церковній залі о. прот. М. Борисенко, директор школи відкрив шкільну академію десятирічної парафіяльної школи при Свято - Покровській Церкві, а учні III-X кл. під керівництвом пані Антоніни Лисенко проспівали „Заповіт".

Далі керував виступами учнів завідувач педагогічної частини школи п. Володимир Басюк, який згадав про Шевченківське свято.

Реферат „Наш Шевченко" — це літературний огляд творчости Т. Шевченка, виголошений учнями десятої кляси Лідією Лукіянович і Андрієм Корсунем. Він дав новий новий напрямок українській літературі і жадні найжорстокіші випробування життя не змусили Т. Шевченка виректися своїх почувань і переконань.

Ми не лукавили з тобою
Ми просто йшли;
у нас нема
Зерна неправди за собою

Доповідачі цитували з пам'яті уривки з пророчих творів.

Тернисте своє життя присвятив народові, бо горів великою любов'ю до свого знедоленого, покривдженого, в стані рабства перебуваючого народу. І на сторожі народу поставив слово, яке стало кличем до пробудження. Нація пробудилась! І за це йому невмируща вічна слава!

Перша кляса пані Наталії Лукіянович виконала деклямацію „Найменші Шевченкові".

Друга кляса виконала „Поклін тобі, Таране" — пісню з рухами — під керівництвом учительки пані Надії Савчук, акомпаніямент уч. 8 кл. Л. Корсун, музичне оформлення учительки співу А. Лисенко.

Третя кляса відограла коротеньку масову п'єсу виховного змісту „Маленький мандрівник" — А. Манойла під керівництвом учительки пані П. Праско.

Четверта кляса збірно деклямувала вірш про Тараса Шевченка „Шлях до слави" — під керівництвом учительки пані Р. Іхтіарової.

П'ята кляса деклямувала уривок з поеми „Чернець". Вступне слово сказав учень 10-ї кляси О. Стратієнко, учителька пані Ніна Басюк.

Шоста і сьома кляси виконали „Три душі", інсценізацію „Великого льоху", вступ учнів Гурсокого та Ю. Трипуненка, акомпаніювала С. Мельник під керівництвом учительки пані О. Піддубної.

Шоста - восьма кляси збірно деклямували „Послання" під керівництвом учит. пані Марії Євсевської, вступ Лариса Корсунь і Катерина Оранська.

Десята кляса — деклямацію „Іржавець". Вступ Леся Трипуненко, під керівництвом учит. п. Вол. Басюка.

Шкільний хор під керівництвом пані А. Лисенко виконав пісні: „На високій дуже кручі", „Вітер з гаєм розмовляє". Були індивідуальні виступи: „За байраком байрак" чудово виконав під акомпаніямент бандури А. Корсун.

„Зоре моя вечірняя" — виконала Ліза Корсун.

На закінчення вся заля відспівала „Ще не вмерла Україна".

Щодо оцінки виступів учнів, то можу ствердити, що наші учні гідні своїх учителів; в усій своїй збірноті, починаючи від наймолодших, почувають себе перед вщерть виповненою залею цілком вільно, а виступають з життям, відчуттям змісту, чудовою дикцією і тембром. Приявні оцінили їх, як величезну працю школи — всього учительського персоналу.

Успіх наша школа завдячує не тільки активності і відданості праці педагогічного персоналу, а також Парафіяльній Раді в особі її голови пана Л. Івашини. Рада придбала в кращій околиці Філядельфії будинок для школи: десять клясних кімнат, кімнати для шкільної церковці - каплиці, де кожного навчального дня ранком перед навчанням відправляється молебень, а співають усі учні. Нижню залю для співу й танців та кухню для снідань. Парафіяльна Рада оплачує кошти опалення й освітлення, а батьківський комітет дбає за устаткування і утримання.

Школа має досить гарну бібліотеку для учнів — понад 600 назв.

Протягом вже кількох років маємо дві години тижнево навчання українських національних танців для учнів школи. Керівником танцювальних груп є п. М. Солтис.

Рочестер, Н. Й.

СВЯТО ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА

Академію в честь Т. Шевченка в Рочестері влаштував місцевий Відділ УККА і вона відбулася 9-го березня о год. 6 вечора в залі Ріджровт Гайскул.

Академію започатковано співом американського національного гимну, виконаного солісткою п. П. Міллер та українським гимном, відспіваним чоловічим хором „Сурма" під дир. проф. Е. Пасіки.

Святочну промову на тему „Шевченко — співець української слави і волі" виголосив д-р Лев Рубінгер. Його блискуча промова оригінально побудована і виголошена з темпераментом тримала весь час слухачів в напрузі, які нагородили його грімкими оплесками.

З балету „Розамунда", музика Ф. Шуберта, та „Спомин з гір", муз. В. Безковайного виконав соліст Тарас Семенюк на скрипці, при фортепіяновому акомпаніяменті п. Ярусі Семанюк. Деклямацію „Розрита могила" виголосила Віра Прокопенко, а „Суботів" — Мирон Мартинець. Монтаж „Як Тарас ходив до залізних стовпів" виконали Ліля Чорній та Марко Вах. „Садок вишневий", муз. А. Гнатишина, „Вирушає косар в поле" — муз. Д. Котка, „Гуляли-гуляли", муз. Нижанківського виконав хор „Сурма" під керівництвом проф. Е. Пасіки.

„Гетьмани" та „Мені однаково" — муз. Лисенка, „Дума" — муз. Фоменка, — відспівав соліс-баритон п. Володимир Луців, при фортепіяновому акомпаніяменті п-і Лесі Борисенко. „Встає хмара з-за Лиману" та кілька пісень сольо з бандурою виконав п. Володимир Луців.

Сцена була дбайливо прикрашена, про її мистецьке оформлення постарався п. Е. Загачевський, а про оформлення програми подбав п. М. Єйна.

Свято стояло на високому рівні, і патріотична громада виходила з залі вповні задоволена.

Академію закінчено відспіванням національного гимну.

М. Б.

„Філософська думка" — новий журнал в Україні

Київ. — У другому півріччі цього року в Києві, за попереднім рішенням ЦК КПСС у Москві, почне виходити журнал під назвою „Філософська думка". Цей журнал має забезпечувати краще „озброєння марксо-ленінською філософією"... „Радянська Україна" з 22-го травня повідомляла, що тепер в Україні „у галузі філософії працюють 1.500 чоловік". В середині травня вийшла постанова ЦК КП УССР про покращення „вивчення і дослідів у галузі філософії". У вістці про постанову, надрукованій в „Радянській Україні", сказано, для чого комуністичній партії потрібний „розвиток філософії у республіці": „Більше уваги повинно бути приділено критиці сучасної буржуазної філософії і соціології, різного роду псевдотеорій соціял - демократизму, викриттю фальсифікаторів ідей марксизму-ленінізму, правого і „лівого" опортунізму, сучасного ревізіонізму, ідеології буржуазного націоналізму".

Чеський журнал про Карпатську Україну

Сучасний чеський журнал „Квети", що його видає ЦК комуністичної партії Чехо-Словаччини і який був недавно заборонений, видрукував в ч. 3 з 25 січня 1969 р. статтю Оти Голуба „Сатанський край". Автор цитує у статті секретні матеріяли з архівів головного штабу, з яких виходить, що в 1938 році чеська розвідка співпрацювала з українцями. В статті докладно описуються польські диверсійні акції проти тогочасної Чехо-Словаччини, проводжувані головно в т. зв. Цєшинському (Заольжа) та на Карпатській Україні. Автор пише: „Інформаційний відділ чехословацького головного штабу одержав 22-го жовтня 1938 року справу військового аташе з Варшави ч. 279/38 з повідомленням, що „на підставі інформацій українського довірника поляки перевозять в цих днях терористичну організацію з Цєшинська на границі Підкарпатської Руси (тогочасна назва Карпатської України). Можна очікувати акції терору і звідти".

На основі інформацій членами терористичних груп були мешканці Центральної Польщі, а також і мешканці в той час поляками окупованої Західньої України, як наприклад, члени організації „Стржелєц" із Стрия, Турки та довколишніх сіл. Під кінець листопада ці банди користувалися новою тактикою — наглими нападами близько границь.

„Перша справа про ці відділя прийшла через Відень від українських інформаторів: ‚Зі Львова дістаємо довірочну справу, що відділ молодих людей з військовою зброєю від'їхав зі Львова 10 листопада. Звичайно добре поінформовані українці цим разом помилилися — першої групи не завважили. Вона перевела свою атаку вже 10 листопада 1938 р.' ".

Щоб пояснити причини цих акцій, автор цитує польські газети „Газета польська" та „Експрес поранни", які різко виступали проти існування Карпатської України і вимагала її включення до Мадярщини. „Польський генеральний штаб, — пише автор — не котів лишитися ані обсерватором, ані коментатором. Прийняв конкретні заходи — посилення терористичних акцій, які мали прискорити очікуваний кінець Закарпаття".

Автор далі докладно описує ці диверсійні акції. В одному випадку польська боївка навіть узяла в полон групу чеських жандармів і відвела їх до Польщі. Пізніше вони були ув'язнені в тюрмі в Дрогобичі. Тут польський прокуратор обвинувачував їх, що вони „із зброєю в руках увійшли на польську територію, загрожуюче безпеці польських громадян й пробуючи викликати в Польщі державний переворот". „Ніщо не переконує краще про брехливість польської акції проти Чехо-Словаччини". Перебуваючи в дрогобицькій тюрмі, „призначеній головно для українських політичних в'язків", полонені не могли добитися найменшого зв'язку з чехо-словацькою амбасадою. Не маючи жадних інформацій про події у світі, ці в'язні щойно „від українських в'язнів довідалися, що свободу, яку вони втратили перед декілька місяцями, втратила в половині березня ціла їхня батьківщина, окупована нацистами".

Автор закінчує: „Сатанським краєм — Закарпатською Верховиною — пройшли в березневих днях в 1939 році перші колони мадярських гонведів, маршуючих в гори, до просмиків, щоб спільно із польськими вояками прославити спільну границю та розпад Чехо-Словаччини. Генерали Бека не передбачували, що за не цілого пів року будуть в однаковій ситуації, як розбита, окупована Чехо-Словаччина, яку вони намагалися зраджувати". Стаття ілюстрована фотографіями пошкоджених об'єктів та знімкою польсько-мадярського „братання" в Карпатах.

С.Б.

Виступ о. д-ра І. Назарка в УВАН у Вінніпеґу

Вінніпеґ. — В неділю 4-го травня завітав до Української Вільної Академії Наук — УВАН кол. Ректор Малої Духовної Семінарії в Римі о. д-р Іриней Назарко, ЧСВВ. Він виступив у „Домі Науки" з доповіддю про „Український Історично-Науковий Осередок у Римі". В імені Історичної Секції УВАН вітала доповідача п-ні Ольга Войценко, вона ж проводила зібранням і дискусією. Отець д-р І. Назарко подав приявним до відома інформації про працю Василіянського наукового осередку в Римі, обговорив подрібно серійні й окремі видання Чина СВВ й накреслив широкий плян дальших архівних розшуків у таких осередках як Істамбул, Відень, Париж і ін., що зберігають важливі й невідомі досі документи з історії українського минулого. Він висловив глибоке переконання, що молоде покоління українських науковців займеться історичними дослідами, головно джерелами, які чекають на дослідників. Вдискусії, що розвинулася над доповіддю, брали участь інж. А. Качор, проф. М. Боровський проф. Р. Ковалевич, о. д-р Ол. Баран, проф. Яр. Рудницький, майор О. Навроцький, Оленка Неґрич, Сергій Мухин, проф. Ю. Любинський та ін. На всі питання та завваги давав вичерпні відповіді доповідач. Від УВАН і всіх приявних дякував йому д-р Вол. Кисілевський з Оттави, що сам працював в архівах Відня й добре ознайомлений з джерельно - історичною працею. Після доповіді й дискусії о. д-р І. Назарко оглядав Бібліотеку-Архів УВАН у „Домі Науки" й одержав на спогад найновіші видання Української Вільної Академії Наук.

(Б. Г. С-р)

50-річчя Центральної Бібліотеки АН УССР

Сучасна Центральна Бібліотека Академії Наук УССР у Києві почала творитись ще в час Української Держави, в серпні 1918 р. З захопленням влади большевиками вона залишилась при Всеукраїнській Академії Наук і була відома, як Всенародна Бібліотека України. Зростала ця бібліотека незвичайними темпами. 1923 року поповнилася бібліотекою колишньої Київської Духовної Академії, яка налічувала близько 160 тисяч книг, журналів, комплектів газет, мала багату колекцію рукописів. У 1925 році долучено бібліотеки старовинних київських церков і монастирів. Софійського собору, Києво-Печерської лаври, Михайлівського, Миколаївського та Видубецького монастирів. До фондів бібліотеки надійшло також півмільйонне зібрання книжок, журналів та цінних рукописів Київського Університету. Цінним надбанням ВБУ стали бібліотеки та архіви вчених, бібліографів, письменників, зокрема Бориса Грінченка й Агатангела Кримського. Поряд з концентрацією старих видань бібліотека систематично поповнювалася новою літературою. З 1919 року туди надходить обов'язковий український, а з 1922 року — російський примірник видань в СССР. Окупаційна влада перейменувала згодом бібліотеку з Всенародної Української Бібліотеки на Бібліотеку АН УССР. „Літературна Україна" з 23-го травня повідомляла, що тепер в Бібліотеці АН УССР є понад вісім мільйонів примірників-назв друків і рукописів, бібліотекою всередньому річно користуються до 30.000 читачів.

Секретар Роджерс звітував Ніксонові

Державний секретар Вілліям Роджерс вернувся в минулий четвер з своєї подорожі до Південної Азії, куди він виїхав був 19 травня ц. р. Роджерс відвідав Південний В'єтнам, Таї (Сіям), Індію, Пакістан, Афганістан та Іран і взяв участь у конференціях членських держав Південно - азійського (СЕАТО) та Центрального (СЕНТО) пактів. Кінець минулого тижня він перевів у літній посілості президента Ніксона на Флориді, де склав Президентові докладне звідомлення з своїх нарад, зокрема з розмов із південно - в'єтнамським президентом Нґуєном Ваном Тіє, з котрим през. Ніксон зустр[illegible]ться 8 червня ц. р. на тих[illegible]еанському о с т рові Мід[illegible].

Під час заворушень в містах Арґентини згинуло двадцять і три особи

Буенос Айрес. — В суботу 31 травня ц.р. закінчився тут загальний страйк робітників, що спаралізував був всю індустрію й комунікацію в Арґентині. Тривав страйк повних три тижні в супроводі бурхливих заворушень і демонстрацій проти військового режиму і закінчився кривавими сутичками робітників із поліцією і військом в Кордобі та інших містах. Найтяжчі заворушення були в Кордобі, де поліція й військо стріляли до робітників, що обкидували їх камінням. У висліді заворушень було двадцять і троє осіб вбиті і понад 500 було ранених. Після дводенних сутичок у Кордобі, військові суди почали судити заарештованих під час заворушень робітників, із правом застосовувати важкі вироки включно із карою смерти. В столиці Арґентини Буенос Айресі життя повертається до нормального стану. По деяких містах в демонстраціях брали участь також студенти. Кількість заарештованих встановляють на двісті осіб, в тому числі яких 100 в Кордобі.

Закінчено приготування до комуністичного збіговища у Москві

Москва. — У Москві закінчились однотижневі наради Підготовної Комісії, яка узгіднила цілу низку документів, які будуть пред'явлені великому комуністичному збіговищу, що збереться в столиці СССР 5-го червня ц.р. Між тими документами є: „марксистська аналіза міжнародної ситуації", резолюція про конечність дальшої „з'єднаної боротьби проти імперіялізму", „принципи про зберігання відносин між комуністичними партіями", відносини між комуністами й іншими „прогресивними силами" і т.п. Припускають, що з-посеред 88 комуністичних партій у світі участь у московській конференції візьме 70 партій. Югославія відмовилася від участи. Румунська компартія проголосила заяву про своє принципове становище, з якого виходить, що вона рішуче спротивиться будь-якому засуджуванню у Москві китайської компартії та прийняттю резолюції про „обмежену суверенність" комуністичних держав з повторенням так званої доктрини Брежнєва, а саме, що СССР має „право" встрявати до внутрішніх справ „співдружних" комуністичних країн, загрожених „контрреволюцією".

754 пластунів і пластунок взяли участь у пластовому Святі Весни в Іст Четгем

Іст Четгем, Н.Й. — 30-31 травня і 1-го червня ц.р. на Пластовій Оселі „Вовча Тропа" відбулося традиційне пластове Свято Юрія. В ньому взяло участь 754 пластунів і пластунок з таких пластових станиць: Коговз, Бостон, Гартфорд, Джерзі Сіті, Елізабет, Ню Бронсвік, Нюарк, Ню Йорк, Ню Гейвен, Пассейк, Сиракюзи і Йонкерс. Пластовий провід репрезентували: голова Головної Пластової Булави — пл. сен. Юрій Ференцевич, заступник голови — пл. сен. Ольга Кузьмович, голова Крайової Пластової Старшини — пл. сен. Ярослав Бойдуник й інші діловоди КПС, та капелян Пласту о. Богдан Смик. Юнацтво таборувало під шатрами, а чудова погода причинилася до повного успіху свята. Свято підготовили і перевели курені „Лісових Чортів" і „Лісових Мавок". Командантом був пл. сен. Павло Дорожинський. В п'ятницю відбулися спортові змагання, а вечером святочна ватра, що проходила під гаслом „Станьмо під прапор ідеї одної". В суботу програму заповнила теренова гра, а вечером відбулася весела ватра. Юнацтво дуже старанно підготовило свої точки для ватри і вони були змістовно і мистецько на доброму рівні. В неділю о. Юрій Красевич і о. Йосип Лукашевич відправили Сл. Божі, а опісля продовжувалися фінальні спортові змагання. Триденний табір закрито в неділю о год. 3-ій по пол. У висліді пластового змагу в загальному точкуванні, яке охоплювало пластову поставу, українську мову, таборування, піонірку, теренову гру, спортові змагання і мистецькі точки на ватри — перші місця здобули 5-ий курінь юнаків ім. Петра Сагайдачного з Нюарку і 2-ий курінь юначок ім. Лесі Українки з Ню Йорку.

Третій список жертводавців

НА „ФОНД ВІДЗНАЧЕННЯ 900-РІЧЧЯ КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО"

Подаємо третій список жертводавців, що відгукнулись на заклик Комітету і надіслали свої пожертви до „Фонду для відзначення 900-річчя Кам'янця-Подільського" за час від липня 1968 р. по березень 1969 року:

По $50.00: Іван Розгін, Централія; Іван Щербаневич, Сиракюз.

$30.00: Іван Романюк, Сиракюз.

По $20.00: Татіяна Приходько, Ню Йорк; Андрій і Марія Дідик, Чикаґо; Оксана і Віталій Ворута, Ню Джерзі; Анна Лешко (Нагайко) пам'яті батька Григорія Нагайка.

По $10.00: Ольга Садовська, Канада; Павло Шандрук, Трентон; о. Павло Шпирук, Сиракюз; Філімон Украдига, Юта; А. Статникова, Ню Йорк.

По $5.00: М. Битинський, Канада; Теодосія Брикович, Філядельфія; Зінаїда Бервицька, Ню Йорк; Галина Бодарева, Ню Джерзі.

Разом поступило пожертв від початку збірки $845.00.

7-8 грудня 1968 року відбулась урочиста дводенна Конференція, присвячена 900-річчю м. Кам'янця-Подільського, під час якої відбувся концерт з участю Ганни Шерей, меццо-сопрано та юних бандуристів школи о. С. Кіндзерявого, які виступали без винагороди. Усім жертводавцям і учасникам концерту та всім, що склали свої пожертви 7-8 грудня 1968 року, Комітет висловлює сердечну подяку.

Перед Комітетом стоїть велике завдання — видання Збірника, і Комітет звертається з закликом надсилати пожертви на цю ціль. Пожертви для Академії звільнені від державного податку (tax exempt). Пожертви надсилати на адресу: The Ukrainian Academy of Arts and Sciences in the U.S., Inc., 206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025.

ВІСТІ З ТОРОНТА

☐ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КУК. У п'ятницю 25 квітня ц. р. в залі УНДому, відбулися чергові річні Загальні збори Комітету Українців Канади, Відділ Торонто. По ділових звітах уступаючої управи, дискусії і уділенні абсолюторії, обрано нову управу в такому складі: д-р О. Бойко — голова, І. Палка — 1-ий заступ. голови, інж. П. Вубела 2-ий заступ гол., інж. Б. Максимець — 3-ій заступ. гол., д-р В. Муж — секретар, здв. Б. Жаровський — англомовний секретар, інж. Ф. Охрим — фінансовий секретар, п. О. Бойко — скарбник. На найближчому засіданні управи будуть покликані до життя поодинокі референтури, для охоплення всіх ділянок нашого суспільно-громадського і культурно - освітного життя. Контрольну Комісію очолив сот. О. Хмара; в складі: інж. І. Яніщевський, д-р А. Мосяюок, п-ні О. Карамін і п. В. Петрусів. Варто відмітити, що минулорічна праця КУК була велика і многогранна так в моральному, як і матеріяльному аспектах.

☐ СТУДІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ. Заходом Централі Українців Католиків БУК, ЛУКЖ, УКЮ і Братства св. Миколая, відбулася в суботу 10 травня ц. р. у залі церкви св. Йосафата студійна конференція, в якій порушено і обговорено ряд організаційних справ складових організацій, зокрема присвячено окрему увагу праці УКЮ (Українське Католицьке Юнацтво) Конференцію проводив на раній сесії президент Централі УК адвокат Доліший. Модератором пополудневого панелю був голова БУК — М. Поронюк. Панелісти: БУК — (В. Дідюк) ЛУКЖ — п-ні Головата, УКЮ — Б-ва св. Миколая — П. Іваків, студент Небесний і студентка Іванка. Тема панелю: „Національне і релігійне виховання 'нашої молоді та праця УКЮ". По виступах окремих панелістів відбулася дуже цікава дискусія, в якій активну участь брала молодь з УКЮ, яка була чисельно на панелі заступлена. Присутніх добре понад 100 осіб, з участю Преосвященного Владики Кир Ізидора, та кількох священиків. Студійна Конференція пройшла з повним успіхом, коли брати до уваги, як багато і систематично треба працювати над належним національним і релігійним вихованням нашої молоді в сьогоднішніх обставинах. Преосвященний Владика Кир Ізидор у своєму слові підкреслив доцільність таких постійних конференцій для поглиблення зрозуміння проблем старших і нашої молоді. Добрий початок зроблено. Сподіваємося, що у найближчому часі відбудеться подібний панель - дискусія з духовниками провідниками нашої молоді.

☐ ГРОМАДСЬКЕ ВІЧЕ КУК. У вівторок 13 травня о год. 8-ій вечора в Українському Народному Домі відбулося громадське віче-зустріч з представниками Централі КУК з Вінніпегу, президентом всеч. о. д-ром мітратом В. Кушніром, та екзекутивним директором д-ром Кальбою. Зборами проводила президія в складі: д-р О. Бойко — голова, В. Дідюк — секретар. Присутніх 120 осіб. Екзекутивний директор д-р Я. Кальба у своєму звідомленні порушив ряд справ КУК, постанов 9-го Конгресу та їх виконання через покликання до життя відповідних комісій. Зокрема зупинився над бюджетом КУК, його висоті, способі придбання і розподілу на відповідні цілі. На місце дотеперішнього Фонду Національної Вкладки створено і зареєстровано в Оттаві Харитативно-Освітній Фонд, з якого будуть фінансові харитативні й культурні цілі. Вплати на цей фонд будуть звільнені від державного податку. Отець д-р мітрат В. Кушнір говорив про важливі й складні, але великі і відповідальні завдання українців у Канаді. У дискусії над виступами обох Гостей забирали слово деякі присутні, порушивши дуже важливу проблему відмови прем'єра Трудо привітати Лігу Визволення України з її 20-річчям, мотивом якої було, як подано з його канцелярії, — бажання поправити взаємини Канади з СССР. У відповідях на поставлені питання, доповідачі вияснили дальшу їх суть. Наступного дня гостя з Вінніпегу відлетіли до Оттави, де мали полагодити низку справ і зустрітися з прем'єром Трудо. Громадське віче-зустріч, яка пройшла в гарному настрої, закінчено відспіванням національного гимну.

☐ ВИСТУП КВАРТЕТУ „КАРАВАНА". І знову торонтонці мали нагоду 27-го квітня вітати у залі Українського Дому при вул. Крісті наших милих гостей, квартет „Каравана" з ЗСА. Квартет „Каравана" це чудова високомистецька група легкого жанру, що не тільки виконує, але й компонує нові пристосовані до сучасних вимог твори, а виконує українські пісні у модерному оформленні й виконанні гарно і по-мистецькому. Квартет завойовує серця української молоді для української пісні й культури, і тому на його концерті переважала молодь. Склад квартету: М. Длябога, Л. Калинич, М. Гельбік, який є і мистецьким керівником, Марійка Геча — фортепіяновий супровід. У перервах між виступами квартету публіку розвеселює сатирою на злободенні теми Я. Пінот-Рудакевич. Нові форми мистецької творчости, подані вміло і талановито, заслуговують на увагу і повну піддержку нашої громади. Торонтонці щиро прощали наших „караванців" у надії вітати їх незадого знову між собою.

☐ НА ОБОРОНУ ЦЕРКВИ. За благословенням Владики Кир Ізидора, вся українська громада Торонта підготовляється до прилюдної маніфестації прив'язання до своєї Церкви-Мучениці, у голосному протесті проти її переслідування безбожницькою Москвою. В неділю, 8-го червня ц. р. на Всеканадійській Національній Виставовій площі, о год. 11 рано, Владика Кир Ізидор в сослуженні духовенства відправить архиєрейську Святу Літургію в намірені переслідуваного українського народу і Української Католицької Церкви, у 1.000-річчя Християнської України і смерти першої християнської княгині України — святої Ольги. У суботу 14 червня, о год. 12-ій в полудне, відбудеться велика протестаційна маніфестація на площі Н. Філіпса, перед новим будинком Сіті Голл, з виступами і врученням представникам уряду протесту проти переслідування й нищення українських церков. Маніфестацію влаштовують всі церковні і світські організації нашого міста. До участи запрошені представники різних віровизнань.

☐ ВДАЛА МИСТЕЦЬКА ВИСТАВКА БУК. У днях 9, 10 і 11 травня, у приміщенні залі церкви св. Покрови, відбулася дуже гарно зорганізована і влаштована мистецька виставка, яку зорганізувала Єпархіяльна Управа БУК. 20 мистців взяли участь, виставляючи свої образи. На відкритті виставки в п'ятницю 9-го травня був присутній Преосвященний Владика Кир Ізидор, який сказав слово, перетинаючи стяжку вступу на виставку, міністер Яремко і багато визначних представників організацій, преси та громадян. У слідуючих двох днях виставку відвідало багато людей, чимало образів продано. Технічним влаштуванням виставки займалися В. Дзерович і д-р В. Стебельський.

☐ ПЕРШІ МИСТЕЦЬКІ ЗМАГАННЯ. 24 травня ц. р. відбулися перші мистецькі змагання СТ „Україна" з Хорватією. В першій половині гри змагуни „України" мали перевагу. Друга половина була рівнорядна, хоч хорватам вдалося здобути двоє воріт. Напад „України" не грав зіграно. Треба сподіватися, що, враховуючи перші похибки, провід СТ „України" буде краще і стараннiше підготовлятись до чергових змагань.

В. Дідюк

СВЯТО ЧОТИРЬОХ ПОКОЛІНЬ...

(закінчення зі стор. 3-ї)

ти, очевидно, ніяк не хотіли розходитись, батьки мусіли з ними „воювати"... І якийсь юнак неохоче йшов зготувати український, американський і канадійський прапори, бо кому хочеться розлучатись із святом, з почуттям спільноти, яка знає, для чого живе і працює?

Повільно виходили із залі старі піонери, вдови - дружини піонерів, овіяні теплом загальної любови бабусі і матері, які втратили колись своїх батьків, чоловіків чи синів, як не під горами Пенсильвенії, так десь на фронтах багатьох воєн, великих воєн за волю... Вірні розмовляють із священиками, радіючи, що православні панотці прийшли на католицький молебень, бож — чути в групі розмовців, „ми одного Бога діти".

Та найбільш маркантною, мабуть, була така картина: ще під час концерту у величенській залі і після нього красм, попід стіною, кілька разів проїхав із дитячим візочком сивий чоловік. Його зморщене старече обличчя сяяло від радости. Він час від часу нахилявся над внуком чи внучкою у візочку, залдеве дворічною дитиною, і щось до неї шепотів. Коли ж закінчився концерт, цей старенький піонер із шамокінських шахт обізвався до дитини рідною, дзвінкою, такою гарною мовою: „Бачиш, як ми умієм? Все буде так красно, по-нашому!"... „По нашому!" — чи це не наш девіз на майбутні роки?

(лш)

БОЖА ЗА СЛ. П. ПРОФ. Р. СМАЛЬ-СТОЦЬКОГО

В сороковий день смерти президента Головної Ради Наукових Товариств ім. Т. Шевченка та голови Американського НТШ, сл. п. д-ра Романа Смаль-Стоцького — відбудеться в суботу 7 червня 1969 р., о год. 8.15 рано в церкві св. Юра в Ню Йорку Поминальна Служба Божа та Панахида. До участи запрошуються членів НТШ, прихильників української вільної науки, меценатів НТШ та ширше громадянство.

В осідках Осередків НТШ у Вашингтоні, Філядельфії, Дітройті та Клівленді будуть відправлені також Заупокійні Богослужби та відбудуться жалібні сходини членів Осередків НТШ.

НАТАЛЯ ЛЕМІЧУК
(ПОСМЕРТНА ЗГАДКА)

Українська православна громада ім. св. о. Миколая в Маямі, Флорида, відчуває велику втрату, бо в середу 25 березня відійшла у вічність побажна парафіянка і взірцева дружина Петра Лемічука, бл. п. Наталя, народжена 1 серпня 1894 р. в Сухівцях, пов. Збараж у Західній Україні. У смутку залишила вона свого чоловіка Петра, доньку Марію, замужню за п. Л. Метюсом, доньку Елсі, замужню за Е. Джекобсом, сестру п. Марію Ленко і трьох онуків.

Померла після довшого хворування, сполученого з серцевою недугою. Померла, прийнявши найсвятіші Тайни Сповіді й Причастя. Її тлінні останки поховали на цвинтарі „Вудлавн Парк" після відправи Служби Божої в новій церкві св. Миколая, яку відправив настоятель церкви о. архимандрит Святослав (Магаляс), який повсякчасно відвідував її в часі хворування.

Обряд її похорону попереджував парастас в похоронному заведенні, на котрий зібралося багато приятелів і друзів покійної. На парастасі зворушливу проповідь мав о. парох, підкреслюючи її глибоку релігійність, любов до своєї родини та до своєї рідної Церкви, якої вона була щедрою фундаторкою. Парастас відправлено 27 березня вечором, а Службу Божу з похоронною відправою відслужено 28 березня. Дяком був п. Василь Подубинський, якому допомагали численні присутні. По відчитанні св. Євангелії парох о. Архимандрит сказав проповідь, випрошуючи в імені Покійної прощення її провин та закликаючи присутніх занести за її душу щирі молитви до Всевишнього.

Після „останнього цілування" тлінні останки Покійної винесено з церкви та відпроваджено на місце вічного спочинку. Супроваджала довга валка авт членів родини, приятелів і знайомих. На цвинтарі, крім священика, прощали Покійну від Українського Народного Союзу, якого вона була членкою, п. Василь Подубинський, довголітній фінансовий секретар цього відділу; від відділу Союзу Українок Америки прощала п-і Візняк, а від Українського Православного Сестрицтва, до котрого належала Покійна, — п-ні Стефанія Череватюк.

Після похорону всі учасники прибули до залі УПЦеркви на поминальний обід, який приготовили сестриці. За обідом виголошено промови. Промовляли: ред. „Вільного Слова" з Торонта д-р Степан Росоха; голова місцевого відділу Робітничого Союзу п. Пусило; голова центрального комітету українських організацій міста Маямі п. Ковальчук; голова парафіяльного уряду УПЦеркви п. В. Череватюк; репрезентант збаражчан п. Отаманець, диригент з Дітройту. Чоловік покійної Наталії Петро Лемічук зложив учасникам похорону сердечну подяку в імені цілої родини. Промовляв і внук Покійної що займає становище шкільного принципала. Він висловив подяку всім присутнім за вшанування пам'яті дорогої бабці. Пан Ямнюк з Торонта перевів збірку для українських пресі. Поминки закінчив о. Парох молитвою, а в неділю відправлено в церкві панахиду за Покійну і оголошено датки на відправи Служб Божих.

Спочивай з Богом, сестро наша, нехай тобі земля Вашингтона заступить рідну, яку ти так щиро любила. Вічна Тобі Пам'ять!

О. Ямнюк

НОВЕ ЧИСЛО ЖУРНАЛУ „КОНГРЕСОВІ ВІСТІ"

Ню Йорк. — Вийшло квітневе число квартальника українською мовою „Конгресові Вісті", що його видає Централя УККА для своїх Відділів та масового членства. Це число має 28 сторінок. Крім різних інформаційних матеріялів, поміщено звіт з діяльности УККА в 1968 р. пера директора Канцелярії мгра І. Базарка, статтю касира УККА д-ра Я. Падоха „На порозі 20-річчя УНФонду", огляд „Відділи УККА видають власні бюлетені", уривки з листів платників Національного Датку, вірш Ліни Костенко „Тарас Шевченко", ідея та ділам якого присвячена і стаття сл. п. проф. Романа Смаль-Стоцького „З думок про Т. Шевченка"; що нею розпочинається це число журналу. У відділі документів „Конгресові Вісті" помістили листування між Екзекутивою УККА, яка змагається до консолідації, і Управою Комітету Громадської Єдности, А УА. Число прикрашене світлинами, в тому і з площі під пам'ятник Т. Шевченкові в Буенос Айресі.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 11

Н. Прімак, Монтреаль	$10.00	Я. Сенишин, Геркімер	2.00
В. Здендяк Морріс Плейнс	8.00	П. Трегубчук, Арлінгтон Гайтс	2.00
Б. Коваль, Чикаго	8.00	Г. Фаддец, Тітусвілл	2.00
Г. Сиринський, Бруклин	6.00	М. Фещак, Філядельфія	2.00
д-р О. Д. Сиплик, Нортрідж	5.00	І. Харів, Клеймонт	2.00
С. Яц, Ракавей Парк	5.00	І. Шевчик, Чикаго	2.00
І. Віщур, Дітройт	4.00	Я. Милявський, Лонг Айленд Сіті	1.50
Й. Ярема, Н. Плейнфілд	4.00	А. Ангел, Могавк	1.00
І. Ведвідь, Фрігольд	3.30	В. Бах, Бруклин	1.00
д-р В. Білецький Толмедж	3.00	д-р В. Білецький, Толмедж	1.00
Д. Бобеляк, Нюарк	3.00	П. Бульба, Боффало	1.00
В. Болонка, Честер	3.00	І. Васюта, Філядельфія	1.00
Н. Вербина, Ірвінгтон	3.00	Г. Вітович, Бронкс	1.00
Р. Войцех, Воукіган	3.00	Р. Громницький, Дейвідсон	1.00
К. Горішний, Стетен Айл.	3.00	Е. Гусак, Бронкс	1.00
В. Лех, Гартфорд	3.00	Г. Гріненко, Філядельфія	1.00
Д. Лоїш, Філядельфія	3.00	Ф. Кавчак, Джанставн	1.00
К. Мидзяк, Едмонтон	3.00	Ю. Козяк, Бруклин	1.00
Г. Москалюк, Філядельфія	3.00	М. Корінець, Лос Анджелес	1.00
В. Мудрик, Річмонд Гилл	3.00	Ю. Луценко, Бруклин	1.00
М. Осадчук, Маямі	3.00	М. Лучанко, Рочестер	1.00
П. Свистун, Северна Парк	3.00	С. Мандрика, Кенейлвілл	1.00
В. Сломошинський, Форт Лаудердейл	3.00	В. Мандюк, Ірвінгтон	1.00
М. Ступка, Бронкс	3.00	М. Мартинюк, Юніондейл	1.00
Р. Тепетило, Ковдейл	3.00	Н. Мелен, Джерзі Сіті	1.00
Р. Тепюк, Форт Віллім	3.00	Е. Мінчак, Честер	1.00
В. Угринчук, Нюарк	3.00	М. Нечипоренко, Джефферсон	1.00
Й. Фуга, Феніксвілл	3.00	Д. Николенко, Вест Роксбури	1.00
Й. Шмігельський, Торонто	3.00	І. Пагут, Бруклин	1.00
д-р Я. Яримович, Філядельфія	3.00	д-р В. Пасіка, Вест Сенека	1.00
В. Яцик, Бруклин	3.00	С. Патронік, Алтуна	1.00
Я. Берестинський, Чикаго	2.00	І. Пахолок, Бурлінгейм	1.00
І. Городецький, Бронкс	2.00	В. Періг, Нюбург	1.00
М. Гриньків, Філядельфія	2.00	С. Процишин, Голіок	1.00
І. Гусяк, Бруклин	2.00	М. Прибильський, Озон Парк	1.00
Г. Геба, Стетен Айленд	2.00	О. Прокопишин, Чикаго	1.00
М. Демчина, Маямі	2.00	С. Пругло, Перу	1.00
Г. Добровольський, Омага	2.00	І. Риняньский, Бронкс	1.00
М. Дрозд, Пітсбург	2.00	М. Ржепецька, Ню Йорк	1.00
М. Дужий, Дітройт	2.00	В. Савчук, Гайд Парк	1.00
І. Єдлінський, Лейк Ворт	2.00	В. Сегейда, Джемейка	1.00
О. Женецька, Йонкерс	2.00	А. Сердюк, Бродальбін	1.00
Карпо Ірза, Торонто	2.00	В. Сімяцев, Вашингтон	1.00
А. Кострищ, Сієтл	2.00	В. Станко, Чикаго	1.00
Н. Крутиголова, Клівленд	2.00	Г. Федченко, Клівленд	1.00
Т. Лопадчак, Асторія	2.00	Н. Хомицький, Чикаго	1.00
П. Майброда, Денвер	2.00	Г. Черкас, Лорейн	1.00
Г. Маслівець, Монтірей Парк	2.00	Т. Янчак, Клівленд	1.00
Д. Мельник, Рослиндейл	2.00	С. Ярмолюк, Сомерсет	1.00
Д. Рознопа, Нюарк	2.00	С. Шкуть, Денвер	0.50

Українські студенти збираються на свій світовий Конгрес

Мюнхен. — З ініціятиви СУСТА влітку відбудеться подорож студентів з ЗСА і Канади до Зах. Німеччини. Світовий Конгрес українського студентства поза межами України, можливо із участю студентів з Югославії, ЧССР і Польщі, відбудеться в Мюнхені від 1 до 5 липня 1969 р. У суботу 5 липня в найкращому готелі міста — українська забава. Високошкільні Курси Українознавства в Мюнхені триватимуть від 7 до 25 липня. Господарем буде співорганізатор, Союз Українських Студентів у Західній Німеччині. Управа Союзу Українських Студентів у Зах. Німеччині сподівається приїзду українських студентів з різних країн вільного світу. Адреса: Bund Ukrainischer Studenten in Deutschland e. V., D-8000 Muenchen 80, Laplacstrasse 24, тел. 48 03 72. Управа висловлює сподівання, що Конгрес і Курси Українознавства додуть учасникам багато нових відомостей про життя народу в поневоленій Україні і багато спогадів і задоволення з зустріч з студентами з різних країн світу.

ГАРНИМ КОНЦЕРТОМ ВІДЗНАЧИЛИ 1 000-ЛІТТЯ КНЯГИНІ ОЛЬГИ

Філядельфія. — З ініціятиви Марійської дружини ім. св. княгині Ольги при соборі Непорочного Зачаття, відбулась 18 травня в залі школи ювілейна академія-концерт. Головну промову виголосив о. канцлер М. Федорович, схарактеризувавши св. Ольгу, як християнку-володарку, яка виховала у християнській вірі свого внука Володимира — великого князя київського, котрий оголосив християнство державною релігією України-Русі. Відбулась велика й цікава мистецька частина академії, з виступом, між іншими точками, відомого оперового соліста бас-баритона Андрія Добрянського.

ПІД ЧАС ВІДВІДИН РОКЕФЕЛЛЕРА В КОЛОМБІЇ

Коломбійська поліція в шоломах й агенти з американської охорони оточують губернатора Рокефеллера під час його прибуття до Боготи, столиці Коломбії.

Нові видання у серії „Українські вчені"

Вінніпег. — Для відзначення життя й творчости українських учених, що їхні імена й працю звичайно промовчується в підсовєтській Україні, в 1949 р. запляновано в українській Вільній Академії Наук окрему серію під наголовком „Українські вчені". У цій серії появилася саме праця інж. А. Качора п. н. „М. І. Туган-Барановський на службі науки і свого народу" (Вінніпег 1969). Крім цієї праці появилися в цій серії досі такі розвідки-монографії: Л. Білецький — „Дмитро Дорошенко" й „Омелян Огоновський", Юрій Шерех — „Кость Михальчук", П. Ковалів — „Василь Сімович", Юрій Шерех — „Всеволод Ганцов, Олена Курило", М. І. Мандрика — „Леонід Білецький", К. Кисілевський — „Іван Панькевич", І. Розгін — „Володимир Л. Симиренко", М. І. Мандрика — „Біо-бібліографія Яр. Рудницького", К. Кисілевський — „Іван Зілинський", Оксана Дучимінська — „Віктор Доманицький", В. Міяковський — „Дмитро Антонович" і остання А. Качор — „М. І. Туган-Барановський".

Всі ці видання можна набувати в українських книгарнях, або безпосередньо в УВАН (адреса: УВАН, 221 Флора Евеню, Вінніпег 4, Ман.)

Купуючі ці видання збагачуємо наші бібліотеки цінними книжками, а рівночасно допомагаємо Українській Вільній Академії Наук продовжувати цю корисну роботу для української науки і ширення правди про Україну у вільному світі, як також вшановуємо наших великих людей, що стає спонукою до наукової праці молодшої генерації.

А. Б-кий

У ВАШИНГТОНІ НАРАДЖУЮТЬСЯ НАД ДОЛЕЮ БАЗ ЗСА В ЯПОНІЇ

Вашингтон. — До Вашингтону прибув японський міністер закордонних справ Кіічі Аічі, який переводитиме в цьому тижні важливі наради з президентом Ніксоном, державним секретарем Вілліямом Роджерсом, секретарем оборони Мелвіном Лердом, секретарем фінансів Девідом Кеннеді та секретарем торгівлі Морісом Стенсом. Центральною точкою тих нарад — старання Японії, щоб Америка повернула острів Окінаву під суверенність Японії та щоб змінити теперішній статус американських морсько-летунських баз в Японії.

Станьте Ювілейним Членом УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, який 75 років забезпечує членів найдемократичнішими й найдешевшими грамотами забезпечуючи їх старість та майбутність їх родин.

ТАРЗАН, Ч. 6191. Хто такий Іто?!

AS AMERICAN CONSUL, TARZAN, I HAVE AUTHORITY TO NEGOTIATE CONTRACTS FOR AIR AND INTELLIGENCE BASES. IF WE USE YOUR TARZAN-LAND EVERYTHING WE BUILD THERE WILL BELONG TO YOU WHEN THIS EMERGENCY IS OVER.

ONE OTHER IMPORTANT THING, CONSUL ROBERTS: I WANT TO TRACE THE IDENTITY OF THE BOY I CALL ITO. ABOUT SIX YEARS AGO HE WAS THE ONLY SURVIVOR OF A PLANE CRASH... I WANT A SEARCH MADE FOR HIS REAL IDENTITY.

I'LL HAVE FLIGHT RECORDS SEARCHED, TARZAN!

Як американський консул, Тарзане, я маю право переговорювати про умови щодо летунських та розвідчих баз. Коли ми будемо користуватись Вашою „країною Тарзана", то все, що ми там збудуємо, буде вам належати, коли минеться цей загрозливий час.

Ще одна важлива справа, консуле. Хочу перевірити тотожність хлопця, якого я називаю Іто. Яких шість років тому він був одиноким оцілілим у катастрофі літака. Хочу, щоб прослідили його дійсну тотожність.

Я матиму перевірені летунські записи, Тарзане!